

Butlletí del Consell General

Núm. 41/2009

Casa de la Vall, 11 de desembre del 2009

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Publicació de l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior en relació al **Projecte de llei de signatura electrònica**, així com les reserves d'esmena presentades. *pàg. 2*

Admissió a tràmit i publicació del **Projecte de llei sobre el règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva**, i obertura del termini de presentació d'esmenes. *pàg. 26*

Admissió a tràmit i publicació del **Projecte de llei de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer**, i obertura del termini de presentació d'esmenes. *pàg. 33*

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.1 Preguntes

Publicació de la pregunta amb resposta escrita del Govern presentada pel M. I. Sr. Jaume Serra Serra, conseller general del Grup Parlamentari Reformista, per escrit de data 9 de desembre del 2009, relativa als **complements de responsabilitat**, (Reg. Núm. 1143). *pàg. 48*

4.4.2 Respostes escrites

Publicació de la resposta del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Amadeu Rossell Tarradellas, conseller general del Grup Parlamentari Reformista, relativa al **nombre d'assessors i càrrecs de relació especial que presten els seus serveis als diferents ministeris del Govern**. *pàg. 48*

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

El subsíndic general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior en relació al **Projecte de llei de signatura electrònica**, així com les reserves d'esmena presentades.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 11 de desembre del 2009

Esteve López Montanya
Subsíndic General

Informe de la ponència de la Comissió Legislativa d'Interior

La M. I. Sra. Celina Mandicó García, nomenada ponent per la Comissió Legislativa d'Interior el dia 11 de novembre del 2009, a la vista del Projecte de llei de signatura electrònica, proposa, segons el què disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

Projecte de llei de signatura electrònica

Exposició de motius

La signatura electrònica és el mecanisme que s'utilitza per verificar la procedència i la integritat dels missatges tramesos per mitjans electrònics. Per tal d'afavorir la generalització de les comunicacions telemàtiques i el desenvolupament de la societat de la informació, cal que els usuaris puguin confiar en aquest mecanisme, i per això se'n fa necessària la regulació.

Tot i que hi ha moltes possibilitats de signatura electrònica, la pràctica ha convertit la signatura que es basa en un certificat en la fórmula que ofereix més garanties de fiabilitat. Els certificats són documents electrònics emesos per tercers - els prestadors de serveis de certificació -, que relacionen les dades de creació de signatura electrònica en poder de l'usuari amb la seva identitat, i els donen a conèixer en l'àmbit telemàtic.

En l'entorn europeu, la prestació de serveis de certificació és una activitat que duen a terme tant entitats públiques com privades, en règim de lliure competència, i els prestadors de serveis de certificació poden acollir-se voluntàriament a un règim jurídic específic, anomenat *acreditació*, mitjançant el qual l'Estat verifica que els serveis que presten compleixen determinats estàndards de qualitat i, en contrapartida, atribueix als seus certificats el caràcter de *certificats qualificats* o *reconeguts*, la qual cosa comporta una presumpció de fiabilitat.

Tot i que el Principat d'Andorra és un país de dimensions reduïdes i amb unes característiques de mercat i econòmiques específiques, és convenient que la regulació de la signatura electrònica no s'aparti de l'esquema general seguit als països del nostre entorn. En conseqüència, la Llei preveu un esquema dual o mixt mitjançant la regulació de l'activitat privada de prestació de serveis de certificació tot preveient la possibilitat que les Administracions públiques també puguin prestar aquests serveis.

A partir d'aquestes premisses, la Llei s'estructura en vuit capítols, que tenen per objecte la determinació dels conceptes bàsics que cal considerar pel que fa a la signatura electrònica, les modalitats i els efectes; la regulació dels certificats electrònics; la regulació de la prestació de serveis de certificació, inclosos especialment els requisits i les obligacions d'aquesta activitat; les responsabilitats de les persones que intervenen en la transmissió de missatges signats electrònicament; l'acreditació dels prestadors de serveis; el règim administratiu de supervisió i control, i, per últim, el règim sancionador.

Finalment, les disposicions addicionals estableixen l'equivalència dels certificats estrangers de signatura electrònica i dels aparells de creació de signatura electrònica, mentre que les disposicions finals es refereixen a l'habilitació al Govern per al desenvolupament reglamentari de la Llei i a l'entrada en vigor.

Capítol Primer. Disposicions generals

Article 1. Objecte de la Llei

1. Aquesta Llei regula la signatura electrònica i els seus efectes en l'àmbit de les relacions de negocis i també en el de les Administracions públiques, d'acord, en aquest cas, amb les normes reguladores del procediment administratiu.

2. La Llei regula també la prestació dels serveis de certificació, i s'aplica als prestadors de serveis de certificació establerts al Principat d'Andorra o als serveis prestats a través d'un establiment o oficina

oberts al Principat d'Andorra. La mera utilització esporàdica, no continuada o habitual, de mitjans tecnològics situats a Andorra per a la prestació o l'accés al servei no s'entén com a l'existència d'un establiment permanent i no implica, per ella mateixa, l'aplicació d'aquesta Llei.

3. Les disposicions d'aquesta Llei no modifiquen el dret substantiu aplicable a la formalització, la validesa i l'eficàcia dels contractes i els actes jurídics, ni als documents en què constin. Tampoc no modifiquen les normes aplicables en matèria de protecció dels consumidors i usuaris.

4. L'ús de la signatura electrònica en les relacions amb les Administracions del Principat d'Andorra només es pot sotmetre a les condicions addicionals que es preveuen en aquesta Llei, amb la condició que aquestes condicions addicionals:

- siguin objectives, transparents, proporcionades i no discriminatòries;
- només facin referència a les característiques específiques de l'aplicatiu de què es tracti;
- no impedeixin els serveis transfronterers als ciutadans del Principat d'Andorra.

Esmena 1 **De modificació**

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'apartat 2 de l'article 1, amb el següent text:

"2. La Llei regula també la prestació dels serveis de certificació, i s'aplica als prestadors de serveis de certificació degudament establerts al Principat d'Andorra."

Motivació: En tot cas serà la Llei que reguli els establiments permanents a Andorra el lloc en el qual es disposarà el cas específic dels establiments permanents amb activitat en la prestació de serveis de certificació.

Esmena 2 **De modificació**

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'apartat 4 de l'article 1, amb el següent text:

"4. L'ús de la signatura electrònica en les relacions amb les Administracions del Principat d'Andorra només es pot sotmetre a les condicions addicionals que es preveuen en aquesta Llei, amb la condició que aquestes condicions addicionals:

- siguin objectives, transparents, proporcionades i no discriminatòries;
- només facin referència a les característiques específiques de l'aplicatiu de què es tracti;

- no impedeixin els serveis transfronterers als ciutadans del Principat d'Andorra;

- no suposi obstacle pel exercici dels drets dels ciutadans, en el sentit que davant l'Administració pública pugui ser una opció en benefici del ciutadà, però no un agreujament de la burocràcia i els procediments administratius."

Article 2. Signatura electrònica i signatari

1. La signatura electrònica és el conjunt de dades consignades en un document electrònic, vinculades a altres dades o associades a elles, que poden ser utilitzades com a mitjà d'identificació de la persona que l'emet.

2. Té la condició de signatari la persona física que, actuant per compte propi o per compte d'una altra persona física o jurídica, crea una signatura electrònica mitjançant un dispositiu de creació de signatura.

3. Les signatures electròniques regulades per aquesta Llei són:

- a) La signatura electrònica avançada.
- b) La signatura electrònica qualificada o reconeguda.

Article 3. Signatura electrònica avançada

La signatura electrònica avançada és la signatura electrònica que reuneix els requisits següents:

- a) Estar vinculada de manera única al signatari.
- b) Permetre la identificació del signatari.
- c) Haver estat creada utilitzant mitjans que el signatari pot mantenir sota el seu control exclusiu.
- d) Estar vinculada a unes dades concretes de manera que es pugui detectar qualsevol canvi ulterior sobre aquestes dades.

Article 4. Signatura electrònica qualificada o reconeguda

S'anomena signatura electrònica qualificada o reconeguda la signatura electrònica que reuneix els requisits següents:

- a) Estar basada en un certificat qualificat o reconegut.
- b) Haver estat creada mitjançant un dispositiu segur de creació de signatura.

Esmena 3 **De modificació**

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'article 4, amb el següent text:

"Article 4. Signatura electrònica qualificada o reconeguda

S'anomena signatura electrònica qualificada o reconeguda la signatura electrònica avançada que reuneix els requisits addicionals següents:

- a) Estar basada en un certificat qualificat o reconegut.
- b) Haver estat creada mitjançant un dispositiu segur de creació de signatura.”.

Motivació: Una signatura electrònica qualificada o reconeguda també compleix els requisits disposats a l'article 3)

Article 5. Efectes jurídics de la signatura electrònica

1. La signatura electrònica qualificada o reconeguda té, respecte de les dades consignades en forma electrònica, el mateix valor jurídic que la signatura manuscrita en relació amb les consignades sobre paper.
2. La signatura electrònica qualificada o reconeguda té presumpció d'autenticitat, llevat de prova en contra.
3. La signatura electrònica que no reuneixi els requisits de signatura electrònica qualificada o reconeguda, o que no es basi en un certificat expedit per un proveïdor de serveis acreditat, no resta privada d'efectes jurídics ni d'admissibilitat en judici per aquest únic motiu. La persona que se'n vulgui servir pot acreditar-ne la fiabilitat per qualsevol mitjà admès en dret.
4. Quan la signatura electrònica s'utilitzi en el marc d'unes condicions prèviament acordades per les parts per relacionar-se entre elles, s'ha de tenir en compte allò que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

Article 6. Document electrònic

1. El document electrònic és el que està consignat en suport electrònic i pot incorporar dades signades electrònicament.
2. El document electrònic pot ser suport de documents públics i de documents privats.
3. Els documents públics emesos i signats electrònicament han de correspondre a les competències atribuïdes als càrrecs públics o funcionaris que els emetin, i han de complir els requisits establerts per la norma que els preveu.
4. Els documents a què es refereix aquest article són admissibles com a prova en judici, i tenen el valor i els efectes jurídics que corresponen a la seva respectiva naturalesa, d'acord amb aquesta Llei i amb la Llei que els és d'aplicació.

Article 7. Certificat electrònic

El certificat electrònic és un document signat electrònicament per un prestador de serveis de certificació que vincula unes dades de verificació de signatura a un signatari i que en confirma les identitats, tant de la signatura com del signatari.

Article 8. Prestació de serveis de certificació

1. Es denomina prestador de serveis de certificació la persona física o jurídica que expedeix certificats electrònics o presta altres serveis en relació amb la signatura electrònica.
2. Els serveis de certificació es presten en règim de lliure competència i no estan subjectes a autorització prèvia. Tanmateix, els prestadors de serveis de certificació, en el cas de la signatura electrònica qualificada o reconeguda, han d'obtenir prèviament l'acreditació tècnica conforme a aquesta Llei prop de l'organisme competent.
3. Les Administracions públiques que prestin serveis de certificació, directament o per mitjà d'organismes o entitats vinculades, han de fer-ho d'acord amb els principis d'objectivitat, transparència, no discriminació i lliure competència.

Capítol Segon. Règim dels certificats electrònics

Article 9. Sol·licitud de certificats

1. Poden sol·licitar certificats electrònics les persones físiques.
2. Poden sol·licitar certificats electrònics de persones jurídiques els seus administradors, representants legals o persones físiques amb poders bastants a l'efecte.
3. El que estableix aquest article no és d'aplicació als certificats que s'expedeixen a favor de les Administracions públiques, els quals han d'estar subjectes a la seva normativa específica.

Esmena 4

De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'apartat 2 de l'article 9, amb el següent text:

“2. Poden sol·licitar certificats electrònics de persones jurídiques els seus administradors, representants legals o persones físiques amb poders bastants a l'efecte. Aquests certificats de persona jurídica han de tenir les limitacions concretes d'acord amb els actes concrets de representació legal de la persona física que la representa.”.

Motivació: Entenem que és convenient afegir que es poden donar certificats de persona jurídica amb limitacions concretes de representativitat. En tota la proposta de llei no es troba una referència concreta sobre la possibilitat d'emetre signatura electrònica de persones jurídiques, limitades a uns actes concrets de representació legal. El redactat actual dóna la sensació com que la representació de persones jurídiques amb signatura electrònica sigui genèrica o per tots els actes de disposició legals.

Article 10. Extinció dels certificats

1. Són causes d'extinció de la validesa d'un certificat electrònic les següents:

- a) Expiració del període de validesa que figura en el certificat.
- b) Revocació formulada pel signatari, la persona física o jurídica representada per aquest, un tercer autoritzat o la persona física sol·licitant d'un certificat electrònic de persona jurídica.
- c) Violació o perill del secret de les dades de creació de signatura o utilització indeguda de les dades per un tercer.
- d) Resolució judicial o administrativa que ho ordeni.
- e) Defunció o extinció de la personalitat jurídica del signatari; defunció o extinció de la personalitat jurídica del representat; incapacitat sobrevinguda total o parcial, del signatari o del seu representat; cessació de la representació; dissolució de la persona jurídica representada o alteració de les condicions de custòdia o ús de les dades de creació de la signatura que es trobin reflectides als certificats expedits a una persona jurídica.
- f) Cessament en l'activitat del prestador de serveis de certificació, excepte si amb el previ consentiment exprés del signatari, la gestió dels certificats electrònics expedits són transferits a un altre prestador de serveis de certificació.
- g) Alteració de les dades aportades per a l'obtenció del certificat o modificació de les circumstàncies verificades per a l'expedició del certificat, com les relatives al càrrec o a les facultats de representació.

2. El període de validesa dels certificats electrònics ha de ser adequat a les característiques i a la tecnologia emprada per generar les dades de creació de la signatura. En el cas de certificats qualificats o reconeguts aquest període no pot ser superior a quatre anys.

3. L'extinció de la validesa d'un certificat electrònic té efectes davant de tercers en els supòsits d'expiració del seu període de validesa des que es produeixi aquesta circumstància; en la resta de casos, des que la indicació de l'esmentada extinció

s'inclouï en el servei de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de serveis de certificació.

Article 11. Suspensió de la vigència dels certificats electrònics

1. Els prestadors de serveis de certificació han de suspendre la vigència dels certificats electrònics en els casos següents:

- a) Sol·licitud del signatari, la persona física o jurídica representada per aquest, un tercer autoritzat o la persona física sol·licitant d'un certificat electrònic de persona jurídica.
- b) Resolució judicial o administrativa que ho acordi.
- c) Existència de dubtes fundats sobre la concurrència d'una causa d'extinció.

2. La suspensió de la vigència d'un certificat electrònic produeix efectes des que s'inclou en el servei de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de serveis de certificació.

Esmena 5

De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'apartat 2 de l'article 11, amb el següent text:

"2. La suspensió de la vigència d'un certificat electrònic produeix efectes davant de tercers des que s'inclou en el servei de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de serveis de certificació."

Motivació: Cal deixar clar que els efectes són davant de tercers, en línia amb el que disposa l'article 10.3)

Article 12. Disposicions comunes a l'extinció i a la suspensió dels certificats

1. El prestador de serveis de certificació ha de fer constar l'extinció o la suspensió dels certificats, de forma expressa i clara, al servei de consulta sobre la vigència de certificats, quan tingui coneixement fonamentat de qualsevol dels fets determinants de l'extinció o la suspensió.

2. El prestador de serveis de certificació ha d'informar el signatari de la revocació o suspensió del certificat de signatura electrònica de forma simultània a l'extinció o suspensió, tot indicant-li els motius i la data i l'hora en què el certificat queda sense efecte i, en el cas de suspensió, la durada, indicant-ne a més a més en aquest cas la seva durada màxima, extingint-se la vigència del certificat si transcorregut l'esmentat termini no s'hagués aixecat la suspensió.

3. L'extinció o la suspensió d'un certificat de signatura electrònica no té efectes retroactius.

4. L'extinció o la suspensió d'un certificat de signatura electrònica s'ha de mantenir accessible al servei de consulta sobre la vigència dels certificats, almenys fins a la data en què hauria acabat el seu període inicial de validesa.

Article 13. Certificats qualificats o reconeguts

Són certificats qualificats o reconeguts els certificats electrònics emesos per un prestador de serveis de certificació que compleix els requisits establerts per aquesta Llei en relació amb la comprovació de la identitat i les altres circumstàncies dels sol·licitants i amb la fiabilitat i les garanties dels serveis de certificació que prestin.

Article 14. Contingut dels certificats qualificats o reconeguts

1. Els certificats qualificats o reconeguts de signatura electrònica han d'indicar expressament que es lliuren amb aquest caràcter i han de tenir, com a mínim, el contingut següent:

- a) La identificació del prestador de serveis de certificació que l'expedeix i el seu domicili.
- b) La identificació del signatari pel seu nom i cognoms o un pseudònim que consti com a tal de forma inequívoca.
- c) Les dades de verificació de signatura que corresponguin a les dades de creació de signatura que es troben sota control del signatari.
- d) La data i l'hora en què s'expedeix el certificat i l'inici i la fi del seu període de validesa.
- e) El codi únic que identifica el certificat.
- f) La signatura electrònica qualificada o reconeguda del prestador de serveis que l'expedeix.
- g) Els límits d'ús del certificat, quan sigui el cas.
- h) Els límits de valor de les transaccions per a les quals pot utilitzar-se el certificat, quan sigui el cas.

2. El certificat pot contenir qualsevol altra circumstància o atribut personal significatiu del titular, en funció de la finalitat pròpia del certificat i sempre que ell hi doni el seu consentiment, en les condicions que es fan públiques en la declaració de pràctiques de certificació.

Esmena 6

De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació del subapartat b) de l'apartat 1 de l'article 14, amb el següent text:

"b) La identificació del signatari pel seu nom i cognoms o un pseudònim que consti com a tal de

forma inequívoca en el cas d'una persona física, i en el cas d'una persona jurídica el seu nom, número de registre, nom i cognoms de la persona física que la representa i en quin concepte."

Motivació: Altrament aquest article no disposa el contingut en el cas d'una persona jurídica.

Article 15. Comprovacions prèvies a l'emissió d'un certificat qualificat o reconegut

Abans de l'emissió d'un certificat qualificat o reconegut, el prestador de serveis de certificació ha de realitzar les comprovacions següents:

- a) Comprovar la identitat del sol·licitant del certificat, d'acord amb allò que estableix l'article 16.
- b) Comprovar la veracitat i l'exactitud de qualsevol altra circumstància personal o atribut que es faci constar en el certificat, especialment la condició de titular d'un càrrec o la pertinença a un col·legi professional.
- c) Comprovar la complementarietat de les dades de creació i de verificació de signatura, quan les lliura totes dues, o bé comprovar que el sol·licitant del certificat és titular i està en possessió de les dades de creació de signatura corresponents a les de verificació que consten al certificat.

Article 16. Comprovació de la identitat i les altres circumstàncies dels sol·licitants

1. La identificació de les persones físiques que demanen un certificat qualificat o reconegut exigeix la compareixença personal davant els encarregats de verificar-la i ha d'acreditar-se per mitjà de l'exhibició d'un document oficial que acrediti de forma fefaent la seva identitat.

2. Quan es tracti de certificats emesos a persones físiques però que tenen una vinculació amb una organització, entitat, institució, societat o altra persona jurídica, els prestadors de serveis de certificació han de comprovar, a més a més de la identitat del sol·licitant, les dades relatives a la constitució i la personalitat jurídica de l'entitat, i a l'extensió i la vigència de les facultats o poders de representació del sol·licitant, mitjançant els documents públics que els acreditin de forma fefaent i la consulta al pertinent registre públic, quan es tracti de dades que han de figurar-hi.

3. Quan el certificat qualificat o reconegut contingui altres circumstàncies personals o atributs del sol·licitant, els prestadors de serveis de certificació han de comprovar-los sempre, de conformitat amb la normativa específica que sigui d'aplicació.

4. No cal aplicar el que preveu l'apartat 1 quan es tracti d'un sol·licitant la identitat i les circumstàncies del qual siguin conegudes pel prestador de serveis de

certificació a causa d'una relació preexistent en la qual hagi emprat els mitjans d'identificació que hi són establerts, si no han passat tres anys des de la identificació i si es té constància que totes les dades són vigents.

5. Els prestadors de serveis de certificació són personalment responsables de les actuacions de comprovació previstes en aquest article, fins i tot en el cas que en deleguin la realització a altres persones.

Article 17. Equivalència de certificats de signatura electrònica amb altres països

Tenen valor a Andorra com a certificats qualificats o reconeguts, els certificats que reuneixin una de les condicions següents:

- Haver estat emesos amb caràcter de certificats qualificats o reconeguts per un prestador de serveis de certificació establert en un Estat membre de la Unió Europea i que hagi estat acreditat d'acord amb un sistema voluntari d'acreditació de serveis de certificació en un Estat membre de la Unió Europea, sempre i que amb aquells Estats s'hagi establert i sigui vigent un conveni bilateral sobre equivalència de certificats qualificats o reconeguts, o hi hagi criteris de reciprocitat en relació a l'esmentada equivalència entre ambdós Estats.
- Haver estat expedits per Estats amb legislació sobre signatura digital per obtenir-los equivalent a l'andorrana, o amb els quals hi hagi reciprocitat en els criteris d'homologació.
- Haver estat expedits per Estats amb els quals s'hagi establert un conveni bilateral d'equivalència de certificats de signatura electrònica que ho prevegi així.

Esmena 7 De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'article 17, amb el següent text:

“Article 17. Equivalència de certificats de signatura electrònica amb altres països

Tenen valor a Andorra com a certificats qualificats o reconeguts, els certificats relatius a una persona física o jurídica residents fora del Principat d'Andorra que reuneixin una de les condicions següents:

- Haver estat emesos amb caràcter de certificats qualificats o reconeguts per un prestador de serveis de certificació establert en un Estat membre de la Unió Europea i que hagi estat acreditat d'acord amb un sistema voluntari d'acreditació de serveis de certificació en un Estat membre de la Unió Europea, sempre i que amb

aquells Estats s'hagi establert i sigui vigent un conveni bilateral sobre equivalència de certificats qualificats o reconeguts, o hi hagi criteris de reciprocitat en relació a l'esmentada equivalència entre ambdós Estats.

- Haver estat expedits per Estats amb legislació sobre signatura digital per obtenir-los equivalent a l'andorrana i amb els quals hi hagi reciprocitat en els criteris d'homologació, o amb els quals s'hagi establert un conveni bilateral d'equivalència de certificats de signatura electrònica que ho prevegi així.”.

Capítol Tercer. Prestadors de serveis de certificació

Article 18. Obligacions dels prestadors de serveis de certificació

Els prestadors de serveis de certificació que emetin certificats electrònics han de complir les obligacions següents:

- No guardar ni copiar les dades de creació de la signatura de la persona a la qual hagin prestat els seus serveis.
- Proporcionar al sol·licitant, abans de començar la relació de servei, informació sobre les obligacions del sol·licitant, els mecanismes per garantir la fiabilitat de la signatura electrònica, el mètode que s'utilitzarà per comprovar la identitat del signatari i sobre els aspectes relatius a la declaració de pràctiques de certificació que regula l'article 19.
- Mantenir un registre actualitzat de certificats en el qual hi han de constar els certificats lliurats i si estan vigents o si la vigència ha estat suspesa o extingida. La integritat d'aquest directori ha de ser protegida mitjançant mecanismes de seguretat adequats.
- Garantir la disponibilitat d'un servei de consulta sobre la vigència dels certificats ràpid i segur.

Esmena 8 De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació del subapartat b) de l'article 18, amb el següent text:

- Proporcionar al sol·licitant, abans de començar la relació de servei, informació sobre les obligacions del sol·licitant un cop esdevé signatari disposades segons l'article 25, informació sobre l'obligació de custòdia dels dispositius, el secret de les claus, els mecanismes de comunicació en cas d'incidències, els mecanismes per garantir la fiabilitat de la signatura electrònica, el mètode que s'utilitzarà per comprovar la identitat del signatari i sobre els

aspectes relatius a la declaració de pràctiques de certificació que regula l'article 19.”.

Motivació: Entenem que també cal proporcionar aquests elements al sol·licitant.

Article 19. Declaració de pràctiques de certificació

1. Els prestadors de serveis de certificació han d'elaborar una declaració prèvia de pràctiques de certificació en la qual s'han d'incloure les obligacions i les garanties a les quals es comprometen en relació amb la gestió dels certificats i de les dades de creació i de verificació de la signatura, les condicions aplicables a les sol·licituds, l'ús, la suspensió de la vigència i l'extinció dels certificats, les mesures de seguretat aplicables, com també totes les altres dades i informacions que s'estableixin per reglament.

2. El prestador de serveis ha de fer pública, almenys per via electrònica, la declaració de pràctiques de certificació, de forma gratuïta i amb lliure accés.

Article 20. Obligacions addicionals dels prestadors de serveis que emeten certificats qualificats o reconeguts

1. A més de les obligacions establertes a l'article 18, els prestadors de serveis de certificació que emeten certificats qualificats o reconeguts han de complir les obligacions següents:

a) Acreditar la fiabilitat necessària per prestar aquest tipus de servei.

b) Garantir que es pugui precisar la data i l'hora en la qual es va expedir el certificat o se'n va extingir o suspendre la vigència.

c) Emprar personal qualificat, amb coneixements i experiència, per garantir la seguretat i la gestió en l'àmbit de la signatura electrònica.

d) Conservar registrada i amb garanties de seguretat i integritat la informació i la documentació relatives a cada certificat qualificat o reconegut, almenys durant un període de 15 anys des de l'emissió.

e) Prendre mesures contra la falsificació dels certificats i, en el cas que el proveïdor de serveis de certificació generi dades de creació de la signatura, garantir la confidencialitat durant el procés de generació d'aquestes dades.

f) Utilitzar sistemes i productes fiables que estiguin protegits contra tota alteració i que garanteixin la seguretat tècnica i criptogràfica dels procediments amb els quals treballen.

g) Utilitzar sistemes fiables per emmagatzemar certificats de forma verificable de manera que:

- només les persones autoritzades hi puguin fer anotacions i modificacions;

- pugui comprovar-se l'autenticitat de la informació;

- els certificats estiguin a disposició del públic per ser consultats;

- l'agent pugui detectar tots els canvis tècnics que puguin afectar els requisits de seguretat mencionats.

h) Disposar de recursos econòmics suficients.

Les condicions en què s'han de complir aquestes obligacions s'han de fixar reglamentàriament.

2. Els prestadors de serveis de certificació que emeten certificats qualificats o reconeguts han de tenir subscripta una assegurança de responsabilitat civil per un import mínim de sis-cents mil euros per tal de garantir la cobertura dels danys i perjudicis que puguin ocasionar per raó de la seva activitat. El Govern, per decret, pot modificar l'import d'aquesta garantia i també establir altres fórmules alternatives de garantia per suplir, del tot o en part, l'assegurança.

Article 21. Cessament de l'activitat de prestació de serveis de certificació

1. El cessament de l'activitat de prestació de serveis de certificació requereix la comunicació als usuaris dels seus serveis amb una antelació mínima de dos mesos abans de l'acabament de l'activitat.

2. El prestador que cessi l'activitat pot transferir, amb el consentiment exprés dels usuaris, els certificats que encara siguin vigents a un altre prestador de serveis que els assumeixi o, en cas contrari, extingir-ne la vigència reemborsant els usuaris per la part proporcional al període de validesa restant del certificat.

3. El prestador també ha de comunicar que ha decidit cessar l'activitat a l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, en el mateix termini establert a l'apartat 1. En aquesta comunicació ha de declarar si transfereix la gestió a un altre prestador de serveis o bé si extingeix la vigència dels certificats.

4. El prestador ha de garantir durant quatre anys la disponibilitat d'un servei de consulta sobre la vigència dels certificats extingits.

Esmena 9

De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'article 21, amb el següent text:

“Article 21. Cessament de l'activitat de prestació de serveis de certificació

1. El cessament de l'activitat de prestació de serveis de certificació requereix la comunicació als usuaris dels seus serveis amb una antelació mínima de dos mesos abans de l'acabament de l'activitat.

2. El prestador que cessi l'activitat pot transferir, amb el consentiment exprés dels usuaris, els certificats que encara siguin vigents a un altre prestador de serveis que els assumeixi o, en cas contrari, extingir-ne la vigència reemborsant els usuaris per la part proporcional al període de validesa restant del certificat.

3. El prestador també ha de comunicar que ha decidit cessar l'activitat a l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, en el mateix termini establert a l'apartat 1. En aquesta comunicació ha de declarar si transfereix la gestió a un altre prestador de serveis o bé si extingeix la vigència dels certificats.

4. El prestador ha de garantir durant un període de temps de quatre anys, a comptar a partir del moment en que el prestador deixa els serveis de certificació, la disponibilitat d'un servei de consulta sobre la vigència dels certificats extingits.

5. Un òrgan competent de Govern s'ha de fer càrrec de la informació identificativa o de consulta una vegada cessa l'activitat de certificació per garantir la conservació de les dades segons el que disposa l'article 20.1.d) d'aquesta Llei.”.

Motivació: Sobre el cessament en l'activitat de certificació, quan es fa referència a l'obligació de que el prestador ha de garantir durant quatre anys, la disponibilitat d'un servei de consulta sobre la vigència dels certificats extingits, encara que es dedueix, en el seu redactat hauria de quedar clar que el període de quatre anys comença a comptar des del moment en que el prestador deixa els serveis de certificació; perquè l'obligació a conservar dades identificatives (diferent al servei de consulta) és de quinze anys des de l'emissió (art. 20.1.d).

Es podria afegir aquí l'opció de que un òrgan competent del Govern es pogués fer càrrec de la informació identificativa o de consulta una vegada es cessa l'activitat de certificació. Si es dissol l'empresa certificadora, com podem garantir la conservació de dades segons l'art. 20.1.d)?

Article 22. Protecció de dades personals

1. Els prestadors de serveis de certificació només poden demanar dades personals directament al signatari o a un tercer que actuï per compte del signatari, amb el seu consentiment previ. Les dades requerides són les estrictament necessàries per a l'emissió i el manteniment del certificat electrònic i per a la prestació dels altres serveis relacionats amb la signatura electrònica.

2. El tractament de les dades personals que els prestadors de serveis de certificació necessitin per al desenvolupament de la seva activitat està subjecta a les disposicions vigents en matèria de protecció de dades personals.

Esmena 10

De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'article 22, amb el següent text:

“Article 22. Protecció de dades personals

1. Els prestadors de serveis de certificació només poden demanar dades personals directament al signatari o a un tercer que actuï per compte del signatari, amb el seu consentiment previ. Les dades requerides són les estrictament necessàries per a l'emissió i el manteniment del certificat electrònic i per a la prestació dels altres serveis relacionats amb la signatura electrònica.

2. El tractament de les dades personals que els prestadors de serveis de certificació necessitin per al desenvolupament de la seva activitat està subjecta a les disposicions vigents en matèria de protecció de dades personals.

3. Els prestadors de serveis de certificació poden fer una cessió legal de dades a tercera empresa en casos de cessació d'activitat, o a l'òrgan competent de Govern, de conformitat amb la legislació sobre protecció de dades personals.”.

Motivació: Sobre la protecció de dades, seria el lloc adient per establir la possibilitat de cessió legal de dades a tercera empresa (com exemple els casos de cessació d'activitat de l'art. 21), o a l'òrgan competent de Govern, de conformitat a l'art. 18.c de la Llei 15/2003 qualificada de protecció de dades personals.

Capítol quart. Responsabilitat

Article 23. Responsabilitat del prestador de serveis de certificació

1. El prestador de serveis de certificació de signatura electrònica és responsable dels danys i perjudicis que ocasioni al signatari, a qui aquest representi, així com a qualsevol tercer de bona fe que confïi en un certificat expedit per ell, en les condicions previstes per aquesta Llei.

2. El prestador de serveis de certificació pot consignar al certificat eventuais límits quant als seus possibles usos, o un valor límit de les transaccions que s'hi puguin efectuar. En aquest cas, no és responsable dels danys i perjudicis causats per l'ús indegut del certificat quan s'hagin transgredit els

límits establerts, o per la part que excedeixi el límit consagrat.

3. Per al cas que el prestador de serveis de certificació hagi estat sancionat amb alguna de les sancions accessòries previstes a l'article 33.1.b), o hagi estat objecte de la mesura cautelar establerta en l'article 35.a), ha de:

- a) Notificar la suspensió a tots els usuaris dels seus certificats, indicant-ne la data d'inici i la de finalització.
- b) Consignar la suspensió en el certificat, indicant-ne la data d'inici i la de finalització.

Article 24. Limitació de responsabilitat del prestador de serveis de certificació

El prestador de serveis de signatura electrònica no és responsable dels danys i perjudicis ocasionats al signatari o a tercers de bona fe, quan aquests danys i perjudicis resultin de l'incompliment dels deures que incumbeixen al signatari o al tercer que confia en el document signat electrònicament, d'acord amb el que preveuen els articles 25 i 26. Per invocar aquesta exempció de responsabilitat, el prestador de serveis de certificació ha de provar que ha actuat amb la diligència deguda.

Article 25. Deures del signatari

1. El signatari que utilitza un dispositiu de signatura electrònica certificat té els deures següents:

- a) Proporcionar al prestador de serveis de certificació informació veraç, completa i exacta sobre les dades que han de constar en el certificat o que siguin necessàries per expedir-lo, revocar-lo o suspendre'l.
- b) Comunicar amb diligència al prestador de serveis de certificació qualsevol modificació de les circumstàncies o els atributs consignats al certificat que hagués estat objecte de variació.
- c) Actuar amb la màxima diligència per assegurar la confidencialitat del seu dispositiu de creació de signatura i protegir-lo de tot accés, revelació o ús no autoritzats.
- d) Sol·licitar diligentment la suspensió o la revocació del certificat quan tingui coneixement de circumstàncies que comporten el risc que el dispositiu de creació de signatura hagi deixat de ser segur o que pugui fer-se'n un ús no autoritzat.
- e) Abstenir-se d'usar el dispositiu de creació de signatura des que el certificat caduqui o des que el prestador de serveis li notifica la suspensió o la revocació.

2. El signatari que incompleix els deures esmentats a l'apartat anterior assumeix les responsabilitats que es deriven d'aquest incompliment.

Article 26. Deures de qui confia en el certificat

1. El tercer que actua confiant en la signatura electrònica basada en un certificat té els deures següents:

- a) Cerciorar-se de l'autenticitat i la validesa del certificat, mitjançant consulta al Registre de certificats que mantingui el prestador de serveis de certificació.
- b) Comprovar i tenir en compte les restriccions que figurin al certificat quant als seus possibles usos o al valor límit de les transaccions que s'hi puguin efectuar.
- c) Comprovar que el certificat no està extingit, o que no ha estat suspès de validesa, com a conseqüència de les sancions previstes en aquesta Llei. Amb aquest efecte, la persona que confia en el certificat pot consultar els mitjans públics de consulta que s'estableixen a l'article 33.3.

2. El tercer que actua confiant en la signatura electrònica basada en un certificat ha d'assumir les conseqüències que resultin de l'incompliment dels deures esmentats a l'apartat anterior.

Capítol Cinquè. Dispositius de signatura electrònica

Article 27. Dispositius de creació de signatura electrònica

1. Les dades de creació de signatura són les dades úniques, en forma de codis o claus criptogràfiques privades, que el signatari utilitza per crear la signatura electrònica.

2. Un dispositiu de creació de signatura és un programa o un sistema informàtic que serveix per aplicar les dades de creació de signatura.

3. Un dispositiu segur de creació de signatura és el que garanteix, com a mínim, pels mitjans tècnics i de procediment adequats, que:

- a) Les dades utilitzades per a la generació de signatura només poden produir-se una vegada a la pràctica, i en garanteix raonablement el secret.
- b) Existeix una seguretat raonable que les dades utilitzades per a la generació de signatura no poden ser trobades per deducció de les de verificació de signatura o de la mateixa signatura, i que la signatura està protegida contra la falsificació mitjançant la tecnologia existent en el moment.
- c) Les dades utilitzades per a la generació de signatura poden ser protegides de forma fiable pel signatari legítim.

d) No altera les dades o el document que s'ha de signar, i no impedeix que es mostri al signant abans del procés de signatura.

4. Els dispositius de signatura electrònica i altres sistemes, mitjans i productes relacionats, es presumeix que compleixen les condicions establertes a l'apartat precedent si s'ajusten a les normes tècniques corresponents els números de referència de les quals hagin estat publicats al *Diari Oficial de la Unió Europea* o en altres que s'indiquin per via reglamentària.

Article 28. Dispositius de verificació de signatura electrònica

1. Les dades de verificació de signatura són les dades, en forma de codis o claus criptogràfiques, que s'utilitzen per verificar la signatura electrònica.

2. Un dispositiu de verificació de signatura és un programa o un sistema informàtic que serveix per aplicar les dades de verificació de signatura.

3. Els dispositius segurs de verificació de signatura electrònica han de garantir, sempre que sigui tècnicament possible, que el procés de verificació d'una signatura electrònica satisfà les condicions següents:

a) Que les dades utilitzades per verificar la signatura corresponen a les dades que es mostren a la persona que verifica la signatura.

b) Que la signatura es verifica de forma fiable i el resultat de la verificació es presenta correctament.

c) Que la persona que verifica la signatura electrònica pot establir de forma fiable el contingut del missatge de dades signat.

d) Que verifica de forma fiable l'autenticitat i la validesa del certificat electrònic que s'ha exigint per verificar la signatura.

e) Que mostra clarament el resultat de la verificació i la identitat del signatari o, quan sigui el cas, consta clarament l'ús d'un pseudònim.

f) Que es pot detectar qualsevol canvi pertinent relatiu a la seguretat.

4. Les dades referents a la verificació de signatura, com ara el moment en què es produeix una constatació de la validesa del certificat electrònic, han de poder ser emmagatzemades per la persona que verifica la signatura o, sota la seva responsabilitat, per tercers de confiança.

Capítol Sisè. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

Article 29. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

1. L'acreditació d'un prestador de serveis de certificació és el procediment voluntari mitjançant el qual l'òrgan competent del Govern que es determini

per via reglamentària, o una entitat privada o pública competent, emet una declaració a favor d'un prestador de serveis de certificació que acredita el compliment de determinats requisits específics en la prestació dels serveis que aquest ofereix al públic.

2. En el procediment d'acreditació s'han d'utilitzar les normes tècniques establertes per la Comissió Europea en desenvolupament de la Directiva 1999/93/CE, de 13 de desembre de 1999, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la signatura electrònica o qualsevol norma que la desenvolupi o la substitueixi en el futur. L'òrgan competent del Govern ha de publicar aquestes normes al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. L'òrgan competent ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, i a títol informatiu a la seva pàgina *web*, la relació d'entitats públiques i privades habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació que vulguin operar al territori del Principat d'Andorra. Per via reglamentària s'han d'establir els requisits mínims de coneixements tècnics, mitjans materials i humans, i altres requeriments que aquestes entitats han de complir per poder ser habilitades pel Govern d'Andorra amb aquests efectes.

4. L'acreditació dels prestadors de serveis de certificació establerts al Principat d'Andorra es pot dur a terme, a sol·licitud de la persona interessada, per una entitat d'acreditació que estigui habilitada per realitzar aquesta tasca en qualsevol Estat membre de la Unió Europea, sempre que aparegui publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* i al *web* de l'òrgan competent, en compliment d'allò que estableix l'apartat 3.

Esmena 11

De modificació

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la modificació de l'article 29, amb el següent text:

“Article 29. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

1. L'acreditació d'un prestador de serveis de certificació és el procediment voluntari mitjançant el qual l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, o una entitat privada o pública competent, emet una declaració a favor d'un prestador de serveis de certificació que acredita el compliment de determinats requisits específics en la prestació dels serveis que aquest ofereix al públic.

2. En el procediment d'acreditació s'han d'utilitzar les normes tècniques establertes per la Comissió Europea en desenvolupament de la Directiva 1999/93/CE, de 13 de desembre de

1999, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la signatura electrònica o qualsevol norma que la desenvolupi o la substitueixi en el futur. L'òrgan competent del Govern ha de publicar aquestes normes al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. L'òrgan competent ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, i a títol informatiu a la seva pàgina *web*, la relació d'entitats públiques i privades habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació que vulguin operar al territori del Principat d'Andorra. Per via reglamentària s'han d'establir els requisits mínims de coneixements tècnics, mitjans materials i humans, i altres requeriments que aquestes entitats han de complir per poder ser habilitades pel Govern d'Andorra amb aquests efectes.

4. L'acreditació dels prestadors de serveis de certificació no serà necessària per reconèixer l'eficàcia jurídica d'una signatura electrònica.”.

Motivació: El nou text proposat a l'apartat 4 és un text habitual a les legislacions europees. El text anterior tenia per efecte buidar de contingut la present llei, ja que donada les característiques d'Andorra la realitat seria que simplement vindrien a Andorra les entitats estrangeres amb les que que no poden competir les nacionals.

Capítol setè. Supervisió i control

Article 30. Supervisió i control

1. El Govern d'Andorra, per mitjà de l'òrgan que es determini per via reglamentària, ha de controlar que els prestadors de serveis de certificació que emetin al públic certificats electrònics compleixin les obligacions establertes en aquesta Llei. Amb aquesta finalitat pot portar a terme les actuacions inspectores que siguin necessàries.

2. Els funcionaris designats per l'òrgan competent per fer les inspeccions tenen la consideració d'agents de l'autoritat en el desenvolupament de les seves funcions.

Article 31. Deure d'informació i col·laboració

1. Els prestadors de serveis de certificació tenen el deure de facilitar a l'òrgan competent la informació i la col·laboració que els requereixi per a l'exercici de les seves funcions.

2. De manera especial, els prestadors de serveis han de comunicar a l'inici de l'activitat, i anar actualitzant amb la periodicitat que s'estableixi per reglament, les dades d'identificació, les característiques dels serveis que prestin, les acreditacions i les certificacions obtingudes per als

seus serveis i les altres dades d'interès públic que es fixin reglamentàriament.

3. Els prestadors de serveis han de permetre als inspectors l'accés a les seves instal·lacions i la consulta de tota la documentació que els inspectors considerin d'interès per poder dur a terme amb eficàcia la seva tasca de control. En les seves inspeccions poden anar acompanyats de les persones que considerin necessàries.

4. Amb la finalitat d'assegurar la màxima difusió i facilitar l'accés al públic de totes les informacions rellevants, l'òrgan encarregat de la supervisió i el control dels prestadors de serveis de certificació pot publicar a la seva pàgina *web* les informacions i altres dades d'interès públic a què es refereix l'apartat anterior, en la forma que es fixi reglamentàriament.

Esmena 12

De supressió

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Es proposa la supressió de l'apartat 4 de l'article 31.

Motivació: Entenem que la possibilitat oberta de publicar dades a la Web, pot infringir la legislació sobre protecció de dades personals.

Capítol Vuitè. Règim sancionador

Article 32. Infraccions

1. Les infraccions a aquesta Llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Són infraccions molt greus:

a) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts sense realitzar les comprovacions prèvies establertes als articles 15 i 16.

b) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts amb infracció d'alguna de les obligacions establertes als articles 18 i 20.1 quan s'hagin causat danys als usuaris o quan la seguretat dels serveis de certificació s'hagi vist afectada greument.

c) Incomplir les obligacions establertes a l'article 23.3.

d) La reincidència en la comissió d'infraccions greus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometi dintre d'un període de dos anys des de la primera i l'autor n'hagi estat sancionat.

3. Són infraccions greus:

a) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts sense realitzar les comprovacions prèvies establertes als articles 15 i 16, quan el fet no constitueixi una infracció molt greu.

b) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts amb infracció d'alguna de les obligacions establertes

als articles 18 i 20.1, quan el fet no constitueixi una infracció molt greu.

c) L'incompliment de l'obligació prevista a l'article 20.2.

d) L'incompliment pels prestadors de serveis de certificació de no emetre certificats qualificats o reconeguts de les obligacions assenyalades a l'article 18, quan s'hagin causat danys als usuaris o quan la seguretat dels serveis de certificació s'hagi vist afectada greument.

e) L'incompliment de les obligacions establertes a l'article 21.

f) La resistència, l'obstrucció, l'excusa o la negativa injustificada a l'actuació inspectora de l'òrgan competent.

g) L'incompliment de les resolucions dictades per l'òrgan competent per assegurar que el prestador de serveis s'ajusti a aquesta Llei.

h) La reincidència en la comissió d'infraccions lleus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometi dintre d'un període de dos anys des de la primera i l'autor n'hagi estat sancionat.

4. Són infraccions lleus:

L'incompliment per part dels prestadors de serveis d'altres obligacions legals no esmentades als apartats anteriors.

Article 33. Sancions

1. Les sancions per a les infraccions establertes a l'article 32 són les següents:

a) Les infraccions molt greus són sancionades amb multa de 100.001 a 300.000 euros. A més, també es poden imposar les següents sancions accessòries:

- Prohibició i cessament de l'exercici de l'activitat de prestació de serveis de certificació al Principat d'Andorra.

- Extinció de tots els certificats emesos pel prestador de serveis sancionat, amb el reemborsament als usuaris de la part proporcional al període de validesa restant dels certificats afectats.

b) Les infraccions greus són sancionades amb multa de 50.001 a 100.000 euros. A més, també es poden imposar les següents sancions accessòries:

- Suspensió de l'exercici de l'activitat de prestació de serveis de certificació al Principat d'Andorra, fins a un termini màxim de dos anys.

- Suspensió de la validesa dels certificats emesos pel prestador de serveis objecte de la sanció, fins a un termini màxim de dos anys, amb el reemborsament als usuaris de la part proporcional al període de validesa dels certificats afectats per la sanció.

c) Les infraccions lleus són sancionades amb multa fins a 50.000 euros.

2. En el supòsit d'infraccions molt greus i greus, la resolució sancionadora s'ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. Igualment, i per tal de fer possible el que disposa l'article 26.1.c), l'òrgan competent ha de publicar, a la seva pàgina *web*, les dades completes sobre sancions relatives a suspensió o extinció establertes al primer apartat, tot indicant:

a) El prestador de serveis objecte de la sanció.

b) Els certificats del prestador objecte de la sanció.

c) La naturalesa de la sanció imposada (suspensió o extinció).

d) En el cas d'extinció, la data a partir de la qual deixen de ser vàlids els certificats del prestador de serveis afectats. La data d'extinció de la validesa dels certificats objecte de sanció no pot ser mai anterior a la data de publicació de la sanció a la pàgina *web* de l'òrgan competent.

e) En el cas de suspensió, la data d'inici de la suspensió i la data de finalització a partir de la qual els certificats tornen a tenir els efectes jurídics reconeguts en aquesta Llei. La data d'inici de la suspensió no pot ser mai anterior a la data de publicació de la sanció a la pàgina *web* de l'òrgan competent.

4. L'accés a la informació indicada a l'apartat 3 ha de ser sempre lliure i de caràcter gratuït.

5. També s'ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el que es preveu a l'apartat tercer, tot i que els efectes de suspensió o extinció tinguin lloc a partir de la publicació al *web* de l'òrgan competent.

Article 34. Graduació de la quantia de les sancions

La quantia de les sancions, dins dels límits assenyalats, es gradua tenint en compte les circumstàncies següents:

a) La repercussió social de la infracció comesa i el nombre d'usuaris afectats.

b) La reincidència o la reiteració.

c) L'existència o la no existència d'intencionalitat.

d) La quantia i la naturalesa dels perjudicis causats.

e) El benefici que la infracció hagi reportat a l'infractor. En aquest cas, la sanció no pot ser inferior al benefici obtingut.

Article 35. Mesures cautelars

En els procediments per infraccions greus o molt greus, l'òrgan competent per instruir l'expedient pot adoptar les mesures cautelars que consideri

necessàries per evitar el manteniment dels efectes de la infracció i per assegurar l'eficàcia de la resolució que es dicti. Entre altres, pot adoptar les mesures següents:

- a) Suspensió temporal de l'activitat del prestador de serveis de certificació i, si escau, tancament temporal de l'establiment.
- b) Precintatge, dipòsit o confiscació de registres, suports i arxius informàtics i de documents en general, així com d'aparells i equips informàtics.
- c) Advertència al públic de l'existència de possibles conductes infractores, de la incoació de l'expedient sancionador i de les mesures cautelars adoptades.
- d) Suspensió de vigència dels certificats afectats.

Article 36. Competència i procediment sancionador

1. La instrucció dels expedients sancionadors correspon a l'òrgan competent que es determini per via reglamentària.
2. Les infraccions molt greus són sancionades pel Govern d'Andorra, i les greus i lleus, per l'òrgan competent.
3. La potestat sancionadora prevista en aquest capítol ha d'exercir-se d'acord amb les normes generals que regulen l'actuació de l'Administració general, amb les especificitats previstes per aquesta Llei.

Article 37. Prescripció

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de tres anys que hagin estat comeses, les greus ho fan al cap de dos anys i les lleus, al cap d'un.
2. Les sancions prescriuen al cap de tres anys des de la data de notificació de la resolució sancionadora esdevinguda ferma.

Disposició addicional primera. Actuació del Govern en matèria d'acreditació

Els imports que el Govern pot aplicar en les actuacions derivades de l'acreditació prevista a l'article 29 s'han d'establir per via reglamentària. L'import es fixa en funció dels criteris següents:

- Preus públics aplicables a l'acreditació de prestadors de serveis de certificació que sol·licitin acreditació: naturalesa dels certificats (reconeguts o altres) sobre els quals el prestador sol·licita acreditació, quantitat i tipus de serveis objecte d'acreditació.

- Preus públics per a les entitats que vulguin ser habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació: naturalesa dels serveis de certificació (reconeguts o d'altra natura) per als quals vulguin prestar serveis de certificació, i manteniment o no

per part de l'entitat sol·licitant d'instal·lacions, dependències, així com de mitjans tècnics i humans, al Principat d'Andorra, vinculats directament a la prestació dels serveis d'acreditació.

Disposició addicional segona. Accessibilitat

Els serveis, els processos, els procediments i els dispositius de signatura electrònica han de ser plenament accessibles a les persones amb discapacitat i de la tercera edat, les quals no poden ser en cap cas discriminades, en l'exercici de les facultats i els drets reconeguts en aquesta Llei, per causes relacionades amb la discapacitat o amb l'edat avançada.

Disposició addicional tercera. Conformitat amb la normativa aplicable als productes de signatura electrònica

Es presumeix que els productes de signatura electrònica a què es refereix aquesta Llei, i especialment els esmentats al paràgraf d) de l'apartat 1 de l'article 20, són conformes amb els requisits que s'hi estableixen si s'ajusten a les normes tècniques corresponents publicades al *Diari Oficial de la Unió Europea*.

Disposició final primera. Desenvolupament reglamentari

Abans de l'entrada en vigor de la Llei, el Govern d'Andorra ha de dictar les disposicions que resultin convenientes per a l'aplicació i el desenvolupament de la signatura electrònica. En particular, ha de publicar els números de referència de les normes tècniques aprovades en el marc de la Unió Europea per a la certificació de productes i dispositius de signatura electrònica.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor al cap de tres mesos de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Celina Mandicó García

Informe de la Comissió Legislativa d'Interior al Projecte de Llei de signatura electrònica

La Comissió Legislativa d'Interior ha examinat, en el decurs de les reunions celebrades els dies 19 de novembre i els dies 2 i 9 de desembre del 2009, l'informe del ponent, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

Esmenes aprovades per unanimitat:

Esmena 5 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'apartat 2 de l'article 11.

Esmena 6 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació del subapartat b) de l'apartat 1 de l'article 14.

Esmenes no aprovades:

Esmena 1 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'apartat 2 de l'article 1.

Esmena 3 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'article 4.

Esmena 4 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'apartat 2 de l'article 9.

Esmena 7 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'article 17.

Esmena 11 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'article 29.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per unanimitat:

Esmena 2 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'apartat 4 de l'article 1.

Esmena 8 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació del subapartat b) de l'article 18.

Esmena 9 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'article 21.

Esmena 10 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de modificació de l'article 22.

Esmena 12 (Grup Parlamentari Andorra pel Canvi) de supressió de l'apartat 4 de l'article 31.

Nota: La Comissió ha acordat per unanimitat i per coherència amb la votació de l'esmena 2, modificar el redactat del primer paràgraf de l'exposició de motius.

Projecte de llei de signatura electrònica

Exposició de motius

La signatura electrònica és el mecanisme que s'utilitza per verificar la procedència i la integritat dels missatges tramesos per mitjans electrònics. Per tal d'afavorir la generalització de les comunicacions telemàtiques i el desenvolupament de la societat de la informació, i per tal que no suposi un obstacle per a l'exercici dels drets dels ciutadans, cal que els usuaris puguin confiar en aquest mecanisme opcional, i per això se'n fa necessària la regulació.

Tot i que hi ha moltes possibilitats de signatura electrònica, la pràctica ha convertit la signatura que es basa en un certificat en la fórmula que ofereix més garanties de fiabilitat. Els certificats són documents electrònics emesos per tercers -els prestadors de serveis de certificació-, que relacionen les dades de creació de signatura electrònica en poder de l'usuari amb la seva identitat, i els donen a conèixer en l'àmbit telemàtic.

En l'entorn europeu, la prestació de serveis de certificació és una activitat que duen a terme tant entitats públiques com privades, en règim de lliure competència, i els prestadors de serveis de certificació poden acollir-se voluntàriament a un règim jurídic específic, anomenat *acreditació*, mitjançant el qual l'Estat verifica que els serveis que presten compleixen determinats estàndards de qualitat i, en contrapartida, atribueix als seus certificats el caràcter de *certificats qualificats* o *reconeguts*, la qual cosa comporta una presumpció de fiabilitat.

Tot i que el Principat d'Andorra és un país de dimensions reduïdes i amb unes característiques de mercat i econòmiques específiques, és convenient que la regulació de la signatura electrònica no s'aparti de l'esquema general seguit als països del nostre entorn. En conseqüència, la Llei preveu un esquema dual o mixt mitjançant la regulació de l'activitat privada de prestació de serveis de certificació tot preveient la possibilitat que les administracions públiques també puguin prestar aquests serveis.

A partir d'aquestes premisses, la Llei s'estructura en vuit capítols, que tenen per objecte la determinació dels conceptes bàsics que cal considerar pel que fa a la signatura electrònica, les modalitats i els efectes; la regulació dels certificats electrònics; la regulació de la prestació de serveis de certificació, inclosos especialment els requisits i les obligacions d'aquesta activitat; les responsabilitats de les persones que intervenen en la transmissió de missatges signats electrònicament; l'acreditació dels prestadors de serveis; el règim administratiu de supervisió i control, i, per últim, el règim sancionador.

Finalment, les disposicions addicionals estableixen l'equivalència dels certificats estrangers de signatura electrònica i dels aparells de creació de signatura electrònica, mentre que les disposicions finals es refereixen a l'habilitació al Govern per al desenvolupament reglamentari de la Llei i a l'entrada en vigor.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Objecte de la Llei

1. Aquesta Llei regula la signatura electrònica i els seus efectes en l'àmbit de les relacions de negocis i també en el de les administracions públiques, d'acord, en aquest cas, amb les normes reguladores del procediment administratiu.

2. La Llei regula també la prestació dels serveis de certificació, i s'aplica als prestadors de serveis de certificació establerts al Principat d'Andorra o als serveis prestats a través d'un establiment o oficina oberts al Principat d'Andorra. La mera utilització esporàdica, no continuada o habitual, de mitjans tecnològics situats a Andorra per a la prestació o l'accés al servei no s'entén com a l'existència d'un establiment permanent i no implica, per ella mateixa, l'aplicació d'aquesta Llei.

3. Les disposicions d'aquesta Llei no modifiquen el dret substantiu aplicable a la formalització, la validesa i l'eficàcia dels contractes i els actes jurídics, ni als documents en què constin. Tampoc no modifiquen les normes aplicables en matèria de protecció dels consumidors i usuaris.

4. L'ús de la signatura electrònica en les relacions amb les administracions del Principat d'Andorra només es pot sotmetre a les condicions addicionals que es preveuen en aquesta Llei, amb la condició que aquestes condicions addicionals:

- siguin objectives, transparents, proporcionades i no discriminatòries;
- només facin referència a les característiques específiques de l'aplicatiu de què es tracti;
- no impedeixin els serveis transfronterers als ciutadans del Principat d'Andorra.

Article 2. Signatura electrònica i signatari

1. La signatura electrònica és el conjunt de dades consignades en un document electrònic, vinculades a altres dades o associades a elles, que poden ser utilitzades com a mitjà d'identificació de la persona que l'emet.

2. Té la condició de signatari la persona física que, actuant per compte propi o per compte d'una altra persona física o jurídica, crea una signatura electrònica mitjançant un dispositiu de creació de signatura.

3. Les signatures electròniques regulades per aquesta Llei són:

- a) La signatura electrònica avançada.
- b) La signatura electrònica qualificada o reconeguda.

Article 3. Signatura electrònica avançada

La signatura electrònica avançada és la signatura electrònica que reuneix els requisits següents:

- a) Estar vinculada de manera única al signatari.
- b) Permetre la identificació del signatari.
- c) Haver estat creada utilitzant mitjans que el signatari pot mantenir sota el seu control exclusiu.
- d) Estar vinculada a unes dades concretes de manera que es pugui detectar qualsevol canvi ulterior sobre aquestes dades.

Article 4. Signatura electrònica qualificada o reconeguda

S'anomena signatura electrònica qualificada o reconeguda la signatura electrònica que reuneix els requisits següents:

- a) Estar basada en un certificat qualificat o reconegut.
- b) Haver estat creada mitjançant un dispositiu segur de creació de signatura.

Article 5. Efectes jurídics de la signatura electrònica

1. La signatura electrònica qualificada o reconeguda té, respecte de les dades consignades en forma electrònica, el mateix valor jurídic que la signatura manuscrita en relació amb les consignades sobre paper.

2. La signatura electrònica qualificada o reconeguda té presumpció d'autenticitat, llevat de prova en contra.

3. La signatura electrònica que no reuneixi els requisits de signatura electrònica qualificada o reconeguda, o que no es basi en un certificat expedit per un proveïdor de serveis acreditat, no resta privada d'efectes jurídics ni d'admissibilitat en judici per aquest únic motiu. La persona que se'n vulgui servir pot acreditar-ne la fiabilitat per qualsevol mitjà admès en dret.

4. Quan la signatura electrònica s'utilitzi en el marc d'unes condicions prèviament acordades per les parts per relacionar-se entre elles, s'ha de tenir en compte allò que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

Article 6. Document electrònic

1. El document electrònic és el que està consignat en suport electrònic i pot incorporar dades signades electrònicament.

2. El document electrònic pot ser suport de documents públics i de documents privats.

3. Els documents públics emesos i signats electrònicament han de correspondre a les

competències atribuïdes als càrrecs públics o funcionaris que els emetin, i han de complir els requisits establerts per la norma que els preveu.

4. Els documents a què es refereix aquest article són admissibles com a prova en judici, i tenen el valor i els efectes jurídics que corresponen a la seva respectiva naturalesa, d'acord amb aquesta Llei i amb la Llei que els és d'aplicació.

Article 7. Certificat electrònic

El certificat electrònic és un document signat electrònicament per un prestador de serveis de certificació que vincula unes dades de verificació de signatura a un signatari i que en confirma les identitats, tant de la signatura com del signatari.

Article 8. Prestació de serveis de certificació

1. Es denomina prestador de serveis de certificació la persona física o jurídica que expedeix certificats electrònics o presta altres serveis en relació amb la signatura electrònica.

2. Els serveis de certificació es presten en règim de lliure competència i no estan subjectes a autorització prèvia. Tanmateix, els prestadors de serveis de certificació, en el cas de la signatura electrònica qualificada o reconeguda, han d'obtenir prèviament l'acreditació tècnica conforme a aquesta Llei prop de l'organisme competent.

3. Les administracions públiques que prestin serveis de certificació, directament o per mitjà d'organismes o entitats vinculades, han de fer-ho d'acord amb els principis d'objectivitat, transparència, no discriminació i lliure competència.

Capítol segon. Règim dels certificats electrònics

Article 9. Sol·licitud de certificats

1. Poden sol·licitar certificats electrònics les persones físiques.

2. Poden sol·licitar certificats electrònics de persones jurídiques els seus administradors, representants legals o persones físiques amb poders bastants a l'efecte.

3. El que estableix aquest article no és d'aplicació als certificats que s'expedeixen a favor de les administracions públiques, els quals han d'estar subjectes a la seva normativa específica.

Article 10. Extinció dels certificats

1. Són causes d'extinció de la validesa d'un certificat electrònic les següents:

a) Expiració del període de validesa que figura en el certificat.

b) Revocació formulada pel signatari, la persona física o jurídica representada per aquest, un tercer autoritzat o la persona física sol·licitant d'un certificat electrònic de persona jurídica.

c) Violació o perill del secret de les dades de creació de signatura o utilització indeguda de les dades per un tercer.

d) Resolució judicial o administrativa que ho ordeni.

e) Defunció o extinció de la personalitat jurídica del signatari; defunció o extinció de la personalitat jurídica del representat; incapacitat sobrevinguda total o parcial, del signatari o del seu representat; cessació de la representació; dissolució de la persona jurídica representada o alteració de les condicions de custòdia o ús de les dades de creació de la signatura que es trobin reflectides als certificats expedits a una persona jurídica.

f) Cessament en l'activitat del prestador de serveis de certificació, excepte si amb el previ consentiment exprés del signatari, la gestió dels certificats electrònics expedits són transferits a un altre prestador de serveis de certificació.

g) Alteració de les dades aportades per a l'obtenció del certificat o modificació de les circumstàncies verificades per a l'expedició del certificat, com les relatives al càrrec o a les facultats de representació.

2. El període de validesa dels certificats electrònics ha de ser adequat a les característiques i a la tecnologia emprada per generar les dades de creació de la signatura. En el cas de certificats qualificats o reconeguts aquest període no pot ser superior a quatre anys.

3. L'extinció de la validesa d'un certificat electrònic té efectes davant de tercers en els supòsits d'expiració del seu període de validesa des que es produeixi aquesta circumstància; en la resta de casos, des que la indicació de l'esmentada extinció s'inclouï en el servei de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de serveis de certificació.

Article 11. Suspensió de la vigència dels certificats electrònics

1. Els prestadors de serveis de certificació han de suspendre la vigència dels certificats electrònics en els casos següents:

a) Sol·licitud del signatari, la persona física o jurídica representada per aquest, un tercer autoritzat o la persona física sol·licitant d'un certificat electrònic de persona jurídica.

b) Resolució judicial o administrativa que ho acordi.

c) Existència de dubtes fundats sobre la concurrència d'una causa d'extinció.

2. La suspensió de la vigència d'un certificat electrònic produeix efectes davant de tercers des que s'inclou en el servei de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de serveis de certificació.

Article 12. Disposicions comunes a l'extinció i a la suspensió dels certificats

1. El prestador de serveis de certificació ha de fer constar l'extinció o la suspensió dels certificats, de forma expressa i clara, al servei de consulta sobre la vigència de certificats, quan tingui coneixement fonamentat de qualsevol dels fets determinants de l'extinció o la suspensió.

2. El prestador de serveis de certificació ha d'informar el signatari de la revocació o suspensió del certificat de signatura electrònica de forma simultània a l'extinció o suspensió, tot indicant-li els motius i la data i l'hora en què el certificat queda sense efecte i, en el cas de suspensió, la durada, indicant-ne a més a més en aquest cas la seva durada màxima, extingint-se la vigència del certificat si transcorregut l'esmentat termini no s'hagués aixecat la suspensió.

3. L'extinció o la suspensió d'un certificat de signatura electrònica no té efectes retroactius.

4. L'extinció o la suspensió d'un certificat de signatura electrònica s'ha de mantenir accessible al servei de consulta sobre la vigència dels certificats, almenys fins a la data en què hauria acabat el seu període inicial de validesa.

Article 13. Certificats qualificats o reconeguts

Són certificats qualificats o reconeguts els certificats electrònics emesos per un prestador de serveis de certificació que compleix els requisits establerts per aquesta Llei en relació amb la comprovació de la identitat i les altres circumstàncies dels sol·licitants i amb la fiabilitat i les garanties dels serveis de certificació que prestin.

Article 14. Contingut dels certificats qualificats o reconeguts

1. Els certificats qualificats o reconeguts de signatura electrònica han d'indicar expressament que es lliuren amb aquest caràcter i han de tenir, com a mínim, el contingut següent:

- a) La identificació del prestador de serveis de certificació que l'expedeix i el seu domicili.
- b) La identificació del signatari pel seu nom i cognoms o un pseudònim que consti com a tal de forma inequívoca en el cas d'una persona física, i en el cas d'una persona jurídica el seu nom, número de registre, nom i cognoms de la persona física que la representa i en quin concepte.

c) Les dades de verificació de signatura que corresponguin a les dades de creació de signatura que es troben sota control del signatari.

d) La data i l'hora en què s'expedeix el certificat i l'inici i la fi del seu període de validesa.

e) El codi únic que identifica el certificat.

f) La signatura electrònica qualificada o reconeguda del prestador de serveis que l'expedeix.

g) Els límits d'ús del certificat, quan sigui el cas.

h) Els límits de valor de les transaccions per a les quals pot utilitzar-se el certificat, quan sigui el cas.

2. El certificat pot contenir qualsevol altra circumstància o atribut personal significatiu del titular, en funció de la finalitat pròpia del certificat i sempre que ell hi doni el seu consentiment, en les condicions que es fan públiques en la declaració de pràctiques de certificació.

Article 15. Comprovacions prèvies a l'emissió d'un certificat qualificat o reconegut

Abans de l'emissió d'un certificat qualificat o reconegut, el prestador de serveis de certificació ha de realitzar les comprovacions següents:

a) Comprovar la identitat del sol·licitant del certificat, d'acord amb allò que estableix l'article 16.

b) Comprovar la veracitat i l'exactitud de qualsevol altra circumstància personal o atribut que es faci constar en el certificat, especialment la condició de titular d'un càrrec o la pertinença a un col·legi professional.

c) Comprovar la complementarietat de les dades de creació i de verificació de signatura, quan les lliura totes dues, o bé comprovar que el sol·licitant del certificat és titular i està en possessió de les dades de creació de signatura corresponents a les de verificació que consten al certificat.

Article 16. Comprovació de la identitat i les altres circumstàncies dels sol·licitants

1. La identificació de les persones físiques que demanen un certificat qualificat o reconegut exigeix la compareixença personal davant els encarregats de verificar-la i ha d'acreditar-se per mitjà de l'exhibició d'un document oficial que acrediti de forma fefaent la seva identitat.

2. Quan es tracti de certificats emesos a persones físiques però que tenen una vinculació amb una organització, entitat, institució, societat o altra persona jurídica, els prestadors de serveis de certificació han de comprovar, a més a més de la identitat del sol·licitant, les dades relatives a la constitució i la personalitat jurídica de l'entitat, i a l'extensió i la vigència de les facultats o poders de

representació del sol·licitant, mitjançant els documents públics que els acreditin de forma fefaent i la consulta al pertinent registre públic, quan es tracti de dades que han de figurar-hi.

3. Quan el certificat qualificat o reconegut contingui altres circumstàncies personals o atributs del sol·licitant, els prestadors de serveis de certificació han de comprovar-los sempre, de conformitat amb la normativa específica que sigui d'aplicació.

4. No cal aplicar el que preveu l'apartat 1 quan es tracti d'un sol·licitant la identitat i les circumstàncies del qual siguin conegudes pel prestador de serveis de certificació a causa d'una relació preexistent en la qual hagi emprat els mitjans d'identificació que hi són establerts, si no han passat tres anys des de la identificació i si es té constància que totes les dades són vigents.

5. Els prestadors de serveis de certificació són personalment responsables de les actuacions de comprovació previstes en aquest article, fins i tot en el cas que en deleguin la realització a altres persones.

Article 17. Equivalència de certificats de signatura electrònica amb altres països

Tenen valor a Andorra com a certificats qualificats o reconeguts, els certificats que reuneixin una de les condicions següents:

a) Haver estat emesos amb caràcter de certificats qualificats o reconeguts per un prestador de serveis de certificació establert en un Estat membre de la Unió Europea i que hagi estat acreditat d'acord amb un sistema voluntari d'acreditació de serveis de certificació en un Estat membre de la Unió Europea, sempre i que amb aquells Estats s'hagi establert i sigui vigent un conveni bilateral sobre equivalència de certificats qualificats o reconeguts, o hi hagi criteris de reciprocitat en relació a l'esmentada equivalència entre ambdós Estats.

b) Haver estat expedits per Estats amb legislació sobre signatura digital per obtenir-los equivalent a l'andorrana, o amb els quals hi hagi reciprocitat en els criteris d'homologació.

c) Haver estat expedits per Estats amb els quals s'hagi establert un conveni bilateral d'equivalència de certificats de signatura electrònica que ho prevegi així.

Capítol tercer. Prestadors de serveis de certificació

Article 18. Obligacions dels prestadors de serveis de certificació

Els prestadors de serveis de certificació que emetin certificats electrònics han de complir les obligacions següents:

a) No guardar ni copiar les dades de creació de la signatura de la persona a la qual hagin prestat els seus serveis.

b) Proporcionar al sol·licitant, abans de començar la relació de servei, informació sobre les obligacions del sol·licitant un cop esdevé signatari, informació sobre l'obligació de custòdia dels dispositius, el secret de les claus, els mecanismes de comunicació en cas d'incidències, els mecanismes per garantir la fiabilitat de la signatura electrònica, el mètode que s'utilitzarà per comprovar la identitat del signatari i sobre els aspectes relatius a la declaració de pràctiques de certificació que regula l'article 19.

c) Mantenir un registre actualitzat de certificats en el qual hi han de constar els certificats lliurats i si estan vigents o si la vigència ha estat suspesa o extingida. La integritat d'aquest directori ha de ser protegida mitjançant mecanismes de seguretat adequats.

d) Garantir la disponibilitat d'un servei de consulta sobre la vigència dels certificats ràpid i segur.

Article 19. Declaració de pràctiques de certificació

1. Els prestadors de serveis de certificació han d'elaborar una declaració prèvia de pràctiques de certificació en la qual s'han d'incloure les obligacions i les garanties a les quals es comprometen en relació amb la gestió dels certificats i de les dades de creació i de verificació de la signatura, les condicions aplicables a les sol·licituds, l'ús, la suspensió de la vigència i l'extinció dels certificats, les mesures de seguretat aplicables, com també totes les altres dades i informacions que s'estableixin per reglament.

2. El prestador de serveis ha de fer pública, almenys per via electrònica, la declaració de pràctiques de certificació, de forma gratuïta i amb lliure accés.

Article 20. Obligacions addicionals dels prestadors de serveis que emeten certificats qualificats o reconeguts

1. A més de les obligacions establertes a l'article 18, els prestadors de serveis de certificació que emeten certificats qualificats o reconeguts han de complir les obligacions següents:

a) Acreditar la fiabilitat necessària per prestar aquest tipus de servei.

b) Garantir que es pugui precisar la data i l'hora en la qual es va expedir el certificat o se'n va extingir o suspendre la vigència.

c) Emprar personal qualificat, amb coneixements i experiència, per garantir la seguretat i la gestió en l'àmbit de la signatura electrònica.

d) Conservar registrada i amb garanties de seguretat i integritat la informació i la documentació relatives

a cada certificat qualificat o reconegut, almenys durant un període de 15 anys des de l'emissió.

e) Prendre mesures contra la falsificació dels certificats i, en el cas que el proveïdor de serveis de certificació generi dades de creació de la signatura, garantir la confidencialitat durant el procés de generació d'aquestes dades.

f) Utilitzar sistemes i productes fiables que estiguin protegits contra tota alteració i que garanteixin la seguretat tècnica i criptogràfica dels procediments amb els quals treballen.

g) Utilitzar sistemes fiables per emmagatzemar certificats de forma verificable de manera que:

- només les persones autoritzades hi puguin fer anotacions i modificacions;

- pugui comprovar-se l'autenticitat de la informació;

- els certificats estiguin a disposició del públic per ser consultats;

- l'agent pugui detectar tots els canvis tècnics que puguin afectar els requisits de seguretat mencionats.

h) Disposar de recursos econòmics suficients.

Les condicions en què s'han de complir aquestes obligacions s'han de fixar reglamentàriament.

2. Els prestadors de serveis de certificació que emeten certificats qualificats o reconeguts han de tenir subscripta una assegurança de responsabilitat civil per un import mínim de sis-cents mil euros per tal de garantir la cobertura dels danys i perjudicis que puguin ocasionar per raó de la seva activitat. El Govern, per decret, pot modificar l'import d'aquesta garantia i també establir altres fórmules alternatives de garantia per suplir, del tot o en part, l'assegurança.

Article 21. Cessament de l'activitat de prestació de serveis de certificació

1. El cessament de l'activitat de prestació de serveis de certificació requereix la comunicació als usuaris dels seus serveis amb una antelació mínima de dos mesos abans de l'acabament de l'activitat.

2. El prestador que cessi l'activitat pot transferir, amb el consentiment exprés dels usuaris, els certificats que encara siguin vigents a un altre prestador de serveis que els assumeixi o, en cas contrari, extingir-ne la vigència reemborsant els usuaris per la part proporcional al període de validesa restant del certificat.

3. El prestador també ha de comunicar que ha decidit cessar l'activitat a l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, en el mateix termini establert a l'apartat 1. En aquesta comunicació ha de declarar si transfereix la gestió a

un altre prestador de serveis o bé si extingeix la vigència dels certificats.

4. El prestador ha de garantir durant un període de temps de quatre anys, a comptar a partir del moment en què el prestador deixa els serveis de certificació, la disponibilitat d'un servei de consulta sobre la vigència dels certificats extingits.

5. En cas de no transferència a un altre prestador de serveis, el Govern s'ha de fer càrrec de la informació identificativa o de consulta una vegada cessa l'activitat de certificació per garantir la conservació de les dades segons el que disposa l'article 20.1.d).

Article 22. Protecció de dades personals

1. Els prestadors de serveis de certificació només poden demanar dades personals directament al signatari o a un tercer que actuï per compte del signatari, amb el seu consentiment previ. Les dades requerides són les estrictament necessàries per a l'emissió i el manteniment del certificat electrònic i per a la prestació dels altres serveis relacionats amb la signatura electrònica.

2. El tractament de les dades personals que els prestadors de serveis de certificació necessitin per al desenvolupament de la seva activitat està subjecta a les disposicions vigents en matèria de protecció de dades personals.

3. Els prestadors de serveis de certificació poden fer una cessió legal de dades a un altre prestador de serveis de certificació en cas de cessació d'activitat, o a l'òrgan competent de Govern, de conformitat amb la legislació sobre protecció de dades personals.

Capítol quart. Responsabilitat

Article 23. Responsabilitat del prestador de serveis de certificació

1. El prestador de serveis de certificació de signatura electrònica és responsable dels danys i perjudicis que ocasioni al signatari, a qui aquest representi, així com a qualsevol tercer de bona fe que confii en un certificat expedit per ell, en les condicions previstes per aquesta Llei.

2. El prestador de serveis de certificació pot consignar al certificat eventuais límits quant als seus possibles usos, o un valor límit de les transaccions que s'hi puguin efectuar. En aquest cas, no és responsable dels danys i perjudicis causats per l'ús indegut del certificat quan s'hagin transgredit els límits establerts, o per la part que excedeixi el límit consignat.

3. Per al cas que el prestador de serveis de certificació hagi estat sancionat amb alguna de les sancions accessòries previstes a l'article 33.1.b), o

hagi estat objecte de la mesura cautelar establerta en l'article 35.a), ha de:

- a) Notificar la suspensió a tots els usuaris dels seus certificats, indicant-ne la data d'inici i la de finalització.
- b) Consignar la suspensió en el certificat, indicant-ne la data d'inici i la de finalització.

Article 24. Limitació de responsabilitat del prestador de serveis de certificació

El prestador de serveis de signatura electrònica no és responsable dels danys i perjudicis ocasionats al signatari o a tercers de bona fe, quan aquests danys i perjudicis resultin de l'incompliment dels deures que incumbeixen al signatari o al tercer que confia en el document signat electrònicament, d'acord amb el que preveuen els articles 25 i 26. Per invocar aquesta exempció de responsabilitat, el prestador de serveis de certificació ha de provar que ha actuat amb la diligència deguda.

Article 25. Deures del signatari

1. El signatari que utilitza un dispositiu de signatura electrònica certificat té els deures següents:

- a) Proporcionar al prestador de serveis de certificació informació veraç, completa i exacta sobre les dades que han de constar en el certificat o que siguin necessàries per expedir-lo, revocar-lo o suspendre'l.
- b) Comunicar amb diligència al prestador de serveis de certificació qualsevol modificació de les circumstàncies o els atributs consignats al certificat que hagués estat objecte de variació.
- c) Actuar amb la màxima diligència per assegurar la confidencialitat del seu dispositiu de creació de signatura i protegir-lo de tot accés, revelació o ús no autoritzats.
- d) Sol·licitar diligentment la suspensió o la revocació del certificat quan tingui coneixement de circumstàncies que comporten el risc que el dispositiu de creació de signatura hagi deixat de ser segur o que pugui fer-se'n un ús no autoritzat.
- e) Abstenir-se d'usar el dispositiu de creació de signatura des que el certificat caduqui o des que el prestador de serveis li notifica la suspensió o la revocació.

2. El signatari que incompleix els deures esmentats a l'apartat anterior assumeix les responsabilitats que es deriven d'aquest incompliment.

Article 26. Deures de qui confia en el certificat

1. El tercer que actua confiant en la signatura electrònica basada en un certificat té els deures següents:

- a) Cerciorar-se de l'autenticitat i la validesa del certificat, mitjançant consulta al Registre de certificats que mantingui el prestador de serveis de certificació.
- b) Comprovar i tenir en compte les restriccions que figurin al certificat quant als seus possibles usos o al valor límit de les transaccions que s'hi puguin efectuar.
- c) Comprovar que el certificat no està extingit, o que no ha estat suspès de validesa, com a conseqüència de les sancions previstes en aquesta Llei. Amb aquest efecte, la persona que confia en el certificat pot consultar els mitjans públics de consulta que s'estableixen a l'article 33.3.

2. El tercer que actua confiant en la signatura electrònica basada en un certificat ha d'assumir les conseqüències que resultin de l'incompliment dels deures esmentats a l'apartat anterior.

Capítol cinquè. Dispositius de signatura electrònica

Article 27. Dispositius de creació de signatura electrònica

1. Les dades de creació de signatura són les dades úniques, en forma de codis o claus criptogràfiques privades, que el signatari utilitza per crear la signatura electrònica.
2. Un dispositiu de creació de signatura és un programa o un sistema informàtic que serveix per aplicar les dades de creació de signatura.
3. Un dispositiu segur de creació de signatura és el que garanteix, com a mínim, pels mitjans tècnics i de procediment adequats, que:
  - a) Les dades utilitzades per a la generació de signatura només poden produir-se una vegada a la pràctica, i en garanteix raonablement el secret.
  - b) Existeix una seguretat raonable que les dades utilitzades per a la generació de signatura no poden ser trobades per deducció de les de verificació de signatura o de la mateixa signatura, i que la signatura està protegida contra la falsificació mitjançant la tecnologia existent en el moment.
  - c) Les dades utilitzades per a la generació de signatura poden ser protegides de forma fiable pel signatari legítim.
  - d) No altera les dades o el document que s'ha de signar, i no impedeix que es mostri al signant abans del procés de signatura.
4. Els dispositius de signatura electrònica i altres sistemes, mitjans i productes relacionats, es presumeix que compleixen les condicions establertes a l'apartat precedent si s'ajusten a les normes

tècniques corresponents els números de referència de les quals hagin estat publicats al *Diari Oficial de la Unió Europea* o en altres que s'indiquin per via reglamentària.

Article 28. Dispositius de verificació de signatura electrònica

1. Les dades de verificació de signatura són les dades, en forma de codis o claus criptogràfiques, que s'utilitzen per verificar la signatura electrònica.

2. Un dispositiu de verificació de signatura és un programa o un sistema informàtic que serveix per aplicar les dades de verificació de signatura.

3. Els dispositius segurs de verificació de signatura electrònica han de garantir, sempre que sigui tècnicament possible, que el procés de verificació d'una signatura electrònica satisfà les condicions següents:

a) Que les dades utilitzades per verificar la signatura corresponen a les dades que es mostren a la persona que verifica la signatura.

b) Que la signatura es verifica de forma fiable i el resultat de la verificació es presenta correctament.

c) Que la persona que verifica la signatura electrònica pot establir de forma fiable el contingut del missatge de dades signat.

d) Que verifica de forma fiable l'autenticitat i la validesa del certificat electrònic que s'ha exigit per verificar la signatura.

e) Que mostra clarament el resultat de la verificació i la identitat del signatari o, quan sigui el cas, consta clarament l'ús d'un pseudònim.

f) Que es pot detectar qualsevol canvi pertinent relatiu a la seguretat.

4. Les dades referents a la verificació de signatura, com ara el moment en què es produeix una constatació de la validesa del certificat electrònic, han de poder ser emmagatzemades per la persona que verifica la signatura o, sota la seva responsabilitat, per tercers de confiança.

Capítol sisè. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

Article 29. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

1. L'acreditació d'un prestador de serveis de certificació és el procediment voluntari mitjançant el qual l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, o una entitat privada o pública competent, emet una declaració a favor d'un prestador de serveis de certificació que acredita el

compliment de determinats requisits específics en la prestació dels serveis que aquest ofereix al públic.

2. En el procediment d'acreditació s'han d'utilitzar les normes tècniques establertes per la Comissió Europea en desenvolupament de la Directiva 1999/93/CE, de 13 de desembre de 1999, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la signatura electrònica o qualsevol norma que la desenvolupi o la substitueixi en el futur. L'òrgan competent del Govern ha de publicar aquestes normes al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. L'òrgan competent ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, i a títol informatiu a la seva pàgina *web*, la relació d'entitats públiques i privades habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació que vulguin operar al territori del Principat d'Andorra. Per via reglamentària s'han d'establir els requisits mínims de coneixements tècnics, mitjans materials i humans, i altres requeriments que aquestes entitats han de complir per poder ser habilitades pel Govern d'Andorra amb aquests efectes.

4. L'acreditació dels prestadors de serveis de certificació establerts al Principat d'Andorra es pot dur a terme, a sol·licitud de la persona interessada, per una entitat d'acreditació que estigui habilitada per realitzar aquesta tasca en qualsevol Estat membre de la Unió Europea, sempre que aparegui publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* i al *web* de l'òrgan competent, en compliment d'allò que estableix l'apartat 3.

Capítol setè. Supervisió i control

Article 30. Supervisió i control

1. El Govern d'Andorra, per mitjà de l'òrgan que es determini per via reglamentària, ha de controlar que els prestadors de serveis de certificació que emetin al públic certificats electrònics compleixin les obligacions establertes en aquesta Llei. Amb aquesta finalitat pot portar a terme les actuacions inspectores que siguin necessàries.

2. Els funcionaris designats per l'òrgan competent per fer les inspeccions tenen la consideració d'agents de l'autoritat en el desenvolupament de les seves funcions.

Article 31. Deure d'informació i col·laboració

1. Els prestadors de serveis de certificació tenen el deure de facilitar a l'òrgan competent tota la informació i col·laboració que els requereixi per a l'exercici de les seves funcions.

2. De manera especial, els prestadors de serveis han de comunicar a l'inici de la seva activitat i anar actualitzant amb la periodicitat que s'estableixi per

reglament, les seves dades d'identificació, les característiques dels serveis que prestin, les acreditacions i les certificacions obtingudes per als seus serveis i altres dades necessàries d'interès per al públic, que es fixin reglamentàriament.

Aquesta informació podrà ser objecte de publicació en la pàgina *web* de l'òrgan encarregat de la supervisió i el control dels prestadors de serveis amb la finalitat d'atorgar-li la màxima difusió i coneixement.

3. Els prestadors de serveis han de permetre als inspectors l'accés a les seves instal·lacions i la consulta de tota la documentació que els inspectors considerin rellevant per poder dur a terme amb eficàcia la seva tasca de control. En les seves inspeccions poden anar acompanyats de les persones que considerin necessàries.

Capítol vuitè. Règim sancionador

Article 32. *Infraccions*

1. Les infraccions a aquesta Llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Són infraccions molt greus:

a) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts sense realitzar les comprovacions prèvies establertes als articles 15 i 16.

b) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts amb infracció d'alguna de les obligacions establertes als articles 18 i 20.1 quan s'hagin causat danys als usuaris o quan la seguretat dels serveis de certificació s'hagi vist afectada greument.

c) Incomplir les obligacions establertes a l'article 23.3.

d) La reincidència en la comissió d'infraccions greus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometi dintre d'un període de dos anys des de la primera i l'autor n'hagi estat sancionat.

3. Són infraccions greus:

a) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts sense realitzar les comprovacions prèvies establertes als articles 15 i 16, quan el fet no constitueixi una infracció molt greu.

b) L'expedició de certificats qualificats o reconeguts amb infracció d'alguna de les obligacions establertes als articles 18 i 20.1, quan el fet no constitueixi una infracció molt greu.

c) L'incompliment de l'obligació prevista a l'article 20.2.

d) L'incompliment pels prestadors de serveis de certificació de no emetre certificats qualificats o reconeguts de les obligacions assenyalades a l'article 18, quan s'hagin causat danys als usuaris o quan la

seguretat dels serveis de certificació s'hagi vist afectada greument.

e) L'incompliment de les obligacions establertes a l'article 21.

f) La resistència, l'obstrucció, l'excusa o la negativa injustificada a l'actuació inspectora de l'òrgan competent.

g) L'incompliment de les resolucions dictades per l'òrgan competent per assegurar que el prestador de serveis s'ajusti a aquesta Llei.

h) La reincidència en la comissió d'infraccions lleus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometi dintre d'un període de dos anys des de la primera i l'autor n'hagi estat sancionat.

4. Són infraccions lleus:

L'incompliment per part dels prestadors de serveis d'altres obligacions legals no esmentades als apartats anteriors.

Article 33. *Sancions*

1. Les sancions per a les infraccions establertes a l'article 32 són les següents:

a) Les infraccions molt greus són sancionades amb multa de 100.001 a 300.000 euros. A més, també es poden imposar les següents sancions accessòries:

- Prohibició i cessament de l'exercici de l'activitat de prestació de serveis de certificació al Principat d'Andorra.

- Extinció de tots els certificats emesos pel prestador de serveis sancionat, amb el reemborsament als usuaris de la part proporcional al període de validesa restant dels certificats afectats.

b) Les infraccions greus són sancionades amb multa de 50.001 a 100.000 euros. A més, també es poden imposar les següents sancions accessòries:

- Suspensió de l'exercici de l'activitat de prestació de serveis de certificació al Principat d'Andorra, fins a un termini màxim de dos anys.

- Suspensió de la validesa dels certificats emesos pel prestador de serveis objecte de la sanció, fins a un termini màxim de dos anys, amb el reemborsament als usuaris de la part proporcional al període de validesa dels certificats afectats per la sanció.

c) Les infraccions lleus són sancionades amb multa fins a 50.000 euros.

2. En el supòsit d'infraccions molt greus i greus, la resolució sancionadora s'ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. Igualment, i per tal de fer possible el que disposa l'article 26.1.c), l'òrgan competent ha de publicar, a la seva pàgina *web*, les dades completes sobre

sancions relatives a suspensió o extinció establertes al primer apartat, tot indicant:

- a) El prestador de serveis objecte de la sanció.
  - b) Els certificats del prestador objecte de la sanció.
  - c) La naturalesa de la sanció imposada (suspensió o extinció).
  - d) En el cas d'extinció, la data a partir de la qual deixen de ser vàlids els certificats del prestador de serveis afectats. La data d'extinció de la validesa dels certificats objecte de sanció no pot ser mai anterior a la data de publicació de la sanció a la pàgina *web* de l'òrgan competent.
  - e) En el cas de suspensió, la data d'inici de la suspensió i la data de finalització a partir de la qual els certificats tornen a tenir els efectes jurídics reconeguts en aquesta Llei. La data d'inici de la suspensió no pot ser mai anterior a la data de publicació de la sanció a la pàgina *web* de l'òrgan competent.
4. L'accés a la informació indicada a l'apartat 3 ha de ser sempre lliure i de caràcter gratuït.
5. També s'ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el que es preveu a l'apartat tercer, tot i que els efectes de suspensió o extinció tinguin lloc a partir de la publicació al *web* de l'òrgan competent.

Article 34. Graduació de la quantia de les sancions

La quantia de les sancions, dins dels límits assenyalats, es gradua tenint en compte les circumstàncies següents:

- a) La repercussió social de la infracció comesa i el nombre d'usuaris afectats.
- b) La reincidència o la reiteració.
- c) L'existència o la no existència d'intencionalitat.
- d) La quantia i la naturalesa dels perjudicis causats.
- e) El benefici que la infracció hagi reportat a l'infractor. En aquest cas, la sanció no pot ser inferior al benefici obtingut.

Article 35. Mesures cautelars

En els procediments per infraccions greus o molt greus, l'òrgan competent per instruir l'expedient pot adoptar les mesures cautelars que consideri necessàries per evitar el manteniment dels efectes de la infracció i per assegurar l'eficàcia de la resolució que es dicti. Entre altres, pot adoptar les mesures següents:

- a) Suspensió temporal de l'activitat del prestador de serveis de certificació i, si escau, tancament temporal de l'establiment.

b) Precintatge, dipòsit o confiscació de registres, suports i arxius informàtics i de documents en general, així com d'aparells i equips informàtics.

c) Advertència al públic de l'existència de possibles conductes infractores, de la incoació de l'expedient sancionador i de les mesures cautelars adoptades.

d) Suspensió de vigència dels certificats afectats.

Article 36. Competència i procediment sancionador

1. La instrucció dels expedients sancionadors correspon a l'òrgan competent que es determini per via reglamentària.
2. Les infraccions molt greus són sancionades pel Govern d'Andorra, i les greus i lleus, per l'òrgan competent.
3. La potestat sancionadora prevista en aquest capítol ha d'exercir-se d'acord amb les normes generals que regulen l'actuació de l'Administració general, amb les especificitats previstes per aquesta Llei.

Article 37. Prescripció

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de tres anys que hagin estat comeses, les greus ho fan al cap de dos anys i les lleus, al cap d'un.
2. Les sancions prescriuen al cap de tres anys des de la data de notificació de la resolució sancionadora esdevinguda ferma.

Disposició adicional primera. Actuació del Govern en matèria d'acreditació

Els imports que el Govern pot aplicar en les actuacions derivades de l'acreditació prevista a l'article 29 s'han d'establir per via reglamentària. L'import es fixa en funció dels criteris següents:

- Preus públics aplicables a l'acreditació de prestadors de serveis de certificació que sol·licitin acreditació: naturalesa dels certificats (reconeguts o altres) sobre els quals el prestador sol·liciti acreditació, quantitat i tipus de serveis objecte d'acreditació.

- Preus públics per a les entitats que vulguin ser habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació: naturalesa dels serveis de certificació (reconeguts o d'altra natura) per als quals vulguin prestar serveis de certificació, i manteniment o no per part de l'entitat sol·licitant d'instal·lacions, dependències, així com de mitjans tècnics i humans, al Principat d'Andorra, vinculats directament a la prestació dels serveis d'acreditació.

Disposició adicional segona. Accessibilitat

Els serveis, els processos, els procediments i els dispositius de signatura electrònica han de ser

plenament accessibles a les persones amb discapacitat i de la tercera edat, les quals no poden ser en cap cas discriminades, en l'exercici de les facultats i els drets reconeguts en aquesta Llei, per causes relacionades amb la discapacitat o amb l'edat avançada.

Disposició addicional tercera. Conformitat amb la normativa aplicable als productes de signatura electrònica

Es presumeix que els productes de signatura electrònica a què es refereix aquesta Llei, i especialment els esmentats al paràgraf d) de l'apartat 1 de l'article 20, són conformes amb els requisits que s'hi estableixen si s'ajusten a les normes tècniques corresponents publicades al *Diari Oficial de la Unió Europea*.

Disposició final primera. Desenvolupament reglamentari

Abans de l'entrada en vigor de la Llei, el Govern d'Andorra ha de dictar les disposicions que resultin convenients per a l'aplicació i el desenvolupament de la signatura electrònica. En particular, ha de publicar els números de referència de les normes tècniques aprovades en el marc de la Unió Europea per a la certificació de productes i dispositius de signatura electrònica.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor al cap de tres mesos de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior que, d'acord amb l'article 100.1 del Reglament del Consell General, tramet al Sr. síndic general, als efectes escaients.

Celina Mandicó García

Vicepresidenta de la Comissió Legislativa d'Interior

Anna Dolsa Montanya

Presidenta de la Comissió Legislativa d'Interior

A la Sindicatura

El sotassignat, en nom i representació del Grup Parlamentari Andorra pel Canvi i d'acord amb les disposicions de l'article 100 del Reglament del Consell General, reservo les esmenes al Projecte de llei de signatura electrònica següent:

Nota prèvia: utilitzarem les referències de les esmenes a l'articulat presentades per APC.

Primera esmena -de modificació- a l'apartat 2 de l'article 1

El text original diu:

“2. La Llei regula també la prestació dels serveis de certificació, i s'aplica als prestadors de serveis de certificació establerts al Principat d'Andorra o als serveis prestats a través d'un establiment o oficina oberts al Principat d'Andorra. La mera utilització esporàdica, no continuada o habitual, de mitjans tecnològics situats a Andorra per a la prestació o l'accés al servei no s'entén com a l'existència d'un establiment permanent i no implica, per ella mateixa, l'aplicació d'aquesta Llei.”.

Text que es proposa:

“2. La Llei regula també la prestació dels serveis de certificació, i s'aplica als prestadors de serveis de certificació degudament establerts al Principat d'Andorra.”.

Motivació de l'esmena:

En tot cas serà la llei que reguli els establiments permanents a Andorra el lloc en el qual es disposarà el cas específic dels establiments permanents amb activitat en la prestació de serveis de certificació.

Tercera esmena -de modificació- de l'article 4

El text original diu:

“Article 4. Signatura electrònica qualificada o reconeguda

S'anomena signatura electrònica qualificada o reconeguda la signatura electrònica que reuneix els requisits següents:

- a) Estar basada en un certificat qualificat o reconegut.
- b) Haver estat creada mitjançant un dispositiu segur de creació de signatura.”.

Text que es proposa:

“Article 4. Signatura electrònica qualificada o reconeguda

S'anomena signatura electrònica qualificada o reconeguda la signatura electrònica avançada que reuneix els requisits addicionals següents:

- a) Estar basada en un certificat qualificat o reconegut.
- b) Haver estat creada mitjançant un dispositiu segur de creació de signatura.”.

Motivació:

Una signatura electrònica qualificada o reconeguda també compleix els requisits disposats a l'article 3).

Onzena esmena -de modificació- de l'article 29

El text original diu:

“Article 29. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

1. L'acreditació d'un prestador de serveis de certificació és el procediment voluntari mitjançant el qual l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, o una entitat privada o pública competent, emet una declaració a favor d'un prestador de serveis de certificació que acredita el compliment de determinats requisits específics en la prestació dels serveis que aquest ofereix al públic.

2. En el procediment d'acreditació s'han d'utilitzar les normes tècniques establertes per la Comissió Europea en desenvolupament de la Directiva 1999/93/CE, de 13 de desembre de 1999, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la signatura electrònica o qualsevol norma que la desenvolupi o la substitueixi en el futur. L'òrgan competent del Govern ha de publicar aquestes normes al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. L'òrgan competent ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, i a títol informatiu a la seva pàgina *web*, la relació d'entitats públiques i privades habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació que vulguin operar al territori del Principat d'Andorra. Per via reglamentària s'han d'establir els requisits mínims de coneixements tècnics, mitjans materials i humans, i altres requeriments que aquestes entitats han de complir per poder ser habilitades pel Govern d'Andorra amb aquests efectes.

4. L'acreditació dels prestadors de serveis de certificació establerts al Principat d'Andorra es pot dur a terme, a sol·licitud de la persona interessada, per una entitat d'acreditació que estigui habilitada per realitzar aquesta tasca en qualsevol Estat membre de la Unió Europea, sempre que aparegui publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* i al *web* de l'òrgan competent, en compliment d'allò que estableix l'apartat 3.”.

Text que es proposa:

“Article 29. Acreditació de prestadors de serveis de certificació

1. L'acreditació d'un prestador de serveis de certificació és el procediment voluntari mitjançant el qual l'òrgan competent del Govern que es determini per via reglamentària, o una entitat privada o pública competent, emet una declaració a favor d'un

prestador de serveis de certificació que acredita el compliment de determinats requisits específics en la prestació dels serveis que aquest ofereix al públic.

2. En el procediment d'acreditació s'han d'utilitzar les normes tècniques establertes per la Comissió Europea en desenvolupament de la Directiva 1999/93/CE, de 13 de desembre de 1999, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la signatura electrònica o qualsevol norma que la desenvolupi o la substitueixi en el futur. L'òrgan competent del Govern ha de publicar aquestes normes al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3. L'òrgan competent ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, i a títol informatiu a la seva pàgina *web*, la relació d'entitats públiques i privades habilitades per acreditar prestadors de serveis de certificació que vulguin operar al territori del Principat d'Andorra. Per via reglamentària s'han d'establir els requisits mínims de coneixements tècnics, mitjans materials i humans, i altres requeriments que aquestes entitats han de complir per poder ser habilitades pel Govern d'Andorra amb aquests efectes.

4. L'acreditació dels prestadors de serveis de certificació no serà necessària per reconèixer l'eficàcia jurídica d'una signatura electrònica.”.

Motivació:

El nou text proposat a l'apartat 4 és un text habitual a les legislacions europees. El text anterior tenia per efecte buidar de contingut la present Llei, ja que donada les característiques d'Andorra la realitat seria que simplement vindrien a Andorra les entitats estrangeres amb les que no poden competir les nacional.

Andorra, 10 de desembre 2009

Josep Maria Bringué

President suplent

Grup Parlamentari Andorra pel Canvi

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 11 de desembre del 2009, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 7 de desembre, sota el títol **Projecte de Llei sobre el règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva** i, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de Llei i procedir a la seva tramitació com a tal.

2. D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 4 de març del 2010, a les 17.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 11 de desembre del 2009

Esteve López Montanya
Subsíndic General

Projecte de llei sobre el règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva

Exposició de motius

Les previsions legislatives establertes en la Llei d'ordenació del sistema financer, del 27 de novembre de 1993, i la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, del 30 de juny de 1998, fixen diversos terminis per regular l'activitat de les entitats financeres d'inversió.

En aquest sentit, aquesta Llei vol donar resposta a les dites premisses regulant el règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva. D'aquesta manera es pretén atorgar més seguretat al sector financer andorrà.

L'article 4 de la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, del 30 de juny de 1998, considerava com a entitats financeres d'inversió les entitats de gestió de patrimonis, les de gestió d'organismes d'inversió i les de promoció i de capital risc. Amb vista a adaptar el marc andorrà a les disposicions establertes a escala europea en el si de la Directiva europea 2004/39/CE, del 21 d'abril del 2004, més habitualment anomenada MiFID (*Markets in Financial Instruments Directive*, en les sigles en anglès), aquesta Llei preveu les figures següents:

- a) societats financeres d'inversió;
- b) agències financeres d'inversió;
- c) societats gestores de patrimonis;
- d) assessors financers.

Cal destacar, d'altra banda, la desaparició de la categoria d'entitats de serveis diversos integrada fins ara per entitats dedicades habitualment a una de les activitats següents: canvi de moneda, assessorament

financer o mediació financerera. A la data d'aprovació d'aquesta Llei al Principat no hi ha cap entitat autoritzada en les dites modalitats.

Feta l'anterior puntualització, sembla important destacar que cadascuna de les entitats financeres d'inversió esmentades prèviament veu definit explícitament el seu marc d'actuació en el marc d'aquesta Llei i a aquest efecte se li exigeixen diferents nivells de capital social mínim per tal d'assegurar el desenvolupament de la seva activitat amb les garanties suficients.

També es dóna la possibilitat, igual que es permet a escala internacional, que les entitats que prestin els serveis d'inversió propis a les entitats financeres d'inversió puguin disposar d'agents financers que participin directament en la promoció i la comercialització dels dits serveis. Això sí, la responsabilitat última de l'actuació dels dits agents recau en tot moment en l'entitat financerera d'inversió autoritzada a operar en el sistema financer andorrà que l'ha contractat, a l'efecte que el marc d'actuació d'aquests agents no quedi fora del compliment de la legislació vigent.

Aquesta Llei sobre el règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva s'estructura en tres capítols, sis seccions, trenta-quatre articles, una disposició addicional, set disposicions transitòries, dos disposicions derogatòries i una disposició final. La secció primera del capítol primer incorpora a l'ordenament andorrà la noció d'empresa d'inversió referida a les entitats financeres d'inversió i les enumeracions tant dels instruments financers, mitjançant una remissió al títol preliminar de la Llei de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, com de serveis d'inversió i serveis auxiliars inclosos a la MiFID.

A la mateixa secció primera del capítol primer s'estableix la tipologia d'entitats financeres d'inversió en funció de l'àmbit operatiu atribuït a cadascuna, ateses les experiències comparades més pròximes, i que de major a menor extensió són les societats financeres d'inversió, les agències financeres d'inversió, les societats gestores de patrimonis i els assessors financers. Igualment, atès el model de banca universal existent al Principat, s'estableix la possibilitat que les entitats bancàries puguin prestar els serveis d'inversió i auxiliars enumerats a la Llei i també es preveu, d'acord amb el model comunitari, que les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva puguin prestar determinats serveis d'inversió.

A la secció segona del capítol primer s'estableixen els elements estructurals del règim de les entitats financeres d'inversió relatius a la forma que han de

tenir, la denominació, el domicili, l'objecte social, el capital social mínim, l'òrgan d'administració i la direcció general, i a la secció tercera, els elements de naturalesa funcional centrats en les oficines, i els recursos propis mínims. Aquesta mateixa estructura se segueix en la determinació del règim jurídic de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva al capítol segon, ja que després de definir-ne el concepte, es preveuen els requisits equivalents estructurals en la secció segona i els requisits equivalents funcionals en la secció tercera.

Finalment s'incorpora un capítol tercer en el qual s'inclouen les definicions d'alguns conceptes emprats al llarg de la Llei.

Capítol primer. De les entitats financeres d'inversió

Secció primera. Disposicions generals

Article 1. Definició

1. Són entitats financeres d'inversió les persones, físiques o jurídiques, que, en els termes establerts en aquesta Llei, tenen com a activitat principal prestar professionalment un o diversos serveis d'inversió a tercers sobre instruments financers i, a més a més, realitzar altres serveis auxiliars.

2. No són entitats financeres d'inversió i, per tant no formen part del sistema financer, les entitats que no presten serveis d'inversió a tercers sinó que ho fan exclusivament dins de l'àmbit econòmic dels seus accionistes i no permeten la venda pública d'accions (societats instrumentals). Tampoc no ho són les societats patrimonials familiars, enteses com les societats en les quals més de la meitat de l'actiu està constituït per valors, o per elements patrimonials no afectes a activitats econòmiques i en què més de la meitat del capital pertany, directament o indirectament, a deu o menys socis o a un grup familiar entès com aquell que està constituït pel cònjuge i les demés persones unides per llaços de parentesc en línia directa o col·lateral, consanguínia o per afinitat, fins a quart grau. El règim de societats patrimonials familiars no s'aplica en els casos següents:

- Quan tots els socis siguin persones jurídiques que, a la vegada, no tinguin la consideració de societats patrimonials familiars.
- Quan una persona jurídica de dret públic sigui titular de més del 50% del capital social.
- Quan els valors representatius del capital cotitzin a borsa.

3. Les entitats financeres d'inversió també poden, amb una autorització prèvia, exercir qualsevol activitat complementària a les mencionades als

articles 2 i 3 d'aquesta Llei, sempre que els permeti desenvolupar de forma més eficient l'activitat principal per a la qual disposen d'autorització.

S'entén per *activitat complementària* qualsevol activitat accessòria que suposi la prolongació del negoci sense desvirtuar l'objecte social propi de l'empresa d'inversió. Els ingressos que generi no poden representar més del 25% dels ingressos de l'entitat.

4. D'acord amb aquesta Llei, són instruments financers els esmentats com a tals al títol preliminar de la Llei de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.

5. Cap persona, física o jurídica, no pot prestar professionalment un o diversos serveis d'inversió a tercers sobre instruments financers i/o realitzar serveis auxiliars si no ha obtingut la corresponent autorització administrativa prèvia.

Article 2. Serveis d'inversió

D'acord amb aquesta Llei, es consideren serveis d'inversió els següents:

- Recepció i transmissió de les ordres dels clients en relació amb un o més instruments financers.
- Execució per compte dels clients de les ordres esmentades a la lletra a) anterior, que consisteix en la formalització de negocis de compra o venda d'un o més instruments financers.
- Negociació per compte propi que consisteix en la formalització d'operacions sobre un o diversos instruments financers.
- Gestió discrecional i individualitzada de carteres de conformitat amb el mandat atorgat pels clients.
- Assessorament en matèria d'inversió que consisteix en la prestació de recomanacions personalitzades als clients, a petició seva o per iniciativa de l'entitat financera d'inversió, sobre una o més operacions relatives a instruments financers.
- Assegurament de l'emissió o de la col·locació d'instruments financers.
- Col·locació d'instruments financers sobre la base o no d'un compromís ferm.
- Serveis de gestió de sistemes multilaterals de negociació. El desenvolupament d'aquesta activitat es farà reglamentàriament per part del ministeri encarregat de les finances, el qual pot delegar aquesta facultat a l'INAF.

Article 3. Serveis auxiliars

D'acord amb aquesta Llei, es consideren serveis auxiliars els següents:

- a) L'administració i la custòdia d'instruments financers per compte de clients;
- b) La concessió de crèdits o préstecs a un inversor per permetre-li una operació en un o diversos instruments financers, quan l'entitat financera d'inversió que concedeix el crèdit o el préstec participa en l'operació;
- c) L'assessorament a empreses en matèria d'estructura del capital, estratègia industrial i qüestions afins, i assessorament i serveis en relació amb fusions i adquisicions d'empreses;
- d) Els serveis de canvi de divises quan estiguin relacionats amb la prestació de serveis d'inversió;
- e) Els informes d'inversions i anàlisis financeres o altres formes de recomanació general relativa a les operacions en instruments financers;
- f) Els serveis relacionats amb l'assegurament de l'emissió o de la col·locació d'instruments financers;
- g) Els serveis i les activitats d'inversió, i els serveis complementaris referits al subjacent no financer dels instruments financers derivats previstos als guions 5, 6, 7 i 10 de la definició d'instruments financers continguda al títol preliminar de la Llei de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, quan estiguin vinculats a la prestació de serveis d'inversió o a serveis complementaris.

Article 4. Tipologia

Per a la prestació dels serveis d'inversió i auxiliars previstos als articles 2 i 3 d'aquesta Llei, les entitats financeres d'inversió s'han de constituir en algun dels tipus següents:

- a) societats financeres d'inversió;
- b) agències financeres d'inversió;
- c) societats gestores de patrimonis;
- d) assessors financers.

Article 5. Societats financeres d'inversió

Són societats financeres d'inversió les entitats financeres d'inversió que poden realitzar tots els serveis d'inversió i tots els serveis auxiliars previstos als articles 2 i 3 d'aquesta Llei amb caràcter professional tant per compte propi com aliè.

Article 6. Agències financeres d'inversió

Són agències financeres d'inversió les entitats financeres d'inversió que poden prestar tots els serveis d'inversió, llevat dels mencionats a les lletres c) i f) de l'article 2, i tots els serveis auxiliars, llevat del mencionat a la lletra b) de l'article 3, amb caràcter professional i únicament per compte aliè.

Article 7. Societats gestores de patrimonis

Són societats gestores de patrimonis les entitats financeres d'inversió que només poden prestar els serveis d'inversió mencionats a les lletres d) i e) de l'article 2 i els serveis auxiliars mencionats a les lletres c) i e) de l'article 3 d'aquesta Llei.

Article 8. Assessors financers

Són assessors financers les entitats financeres d'inversió en forma de persona física, que només poden prestar el servei d'inversió mencionat a la lletra e) de l'article 2 i els serveis auxiliars mencionats a les lletres c) i e) de l'article 3 d'aquesta Llei.

Article 9. Agents financers

1. Són agents financers les persones físiques i jurídiques que promouen i comercialitzen els serveis d'inversió i auxiliars que una entitat financera d'inversió o una entitat bancària poden prestar, i també realitzar, en nom i per compte d'aquesta entitat, els serveis d'inversió previstos a les lletres a) i g) de l'article 2 i prestar assessorament sobre els instruments financers i els serveis d'inversió oferts per aquesta entitat.

2. Els agents financers només poden actuar en exclusiva i per compte i sota la responsabilitat plena i incondicional d'una de les entitats financeres d'inversió previstes a l'article 4, o d'una entitat bancària autoritzada per prestar serveis d'inversió i auxiliars, sempre que els hagi contractat atorgant-los el poder de representació suficient per actuar en nom i per compte seu.

Article 10. Entitats bancàries

Les entitats bancàries no són entitats financeres d'inversió, però poden prestar els serveis d'inversió i auxiliars previstos als articles 2 i 3 d'aquesta Llei, sempre que els seus estatuts i l'autorització administrativa corresponent ho prevegin específicament.

Secció segona. De les condicions per accedir a l'activitat

Article 11. Forma

Les entitats financeres d'inversió han de tenir la forma de societat anònima de dret andorrà de durada indefinida. Tanmateix, els assessors financers només poden ser persones físiques i els agents financers, que no són entitats financeres d'inversió, poden ser tant persones físiques com revestir la forma de societats anònimes o de responsabilitat limitada de dret andorrà i de durada indefinida.

Article 12. Denominació

Les denominacions “entitat financera d’inversió”, “societat financera d’inversió”, “agència financera d’inversió”, “societat gestora de patrimonis”, “assessors financers” o qualsevol altra que pugui induir a confusió, com també les seves abreviatures, “EFI”, “SFI”, “AFI”, “SGP”, “ASF”, queden reservades a aquestes entitats.

Article 13. Domicili

El domicili, l’administració i la direcció efectives de les entitats financeres d’inversió s’han d’establir en territori nacional.

Article 14. Objecte social

L’objecte social exclusiu de les entitats financeres d’inversió s’ha de determinar als estatuts i limitar-se a un, alguns o tots els serveis d’inversió i/o auxiliars previstos per a cada tipus als articles 5 a 8.

Article 15. Capital social

1. Les entitats financeres d’inversió han de comptar amb el capital social mínim següent, totalment subscrit i desemborsat mitjançant aportacions dineràries, en funció del tipus d’entitat financera d’inversió de què es tracti:

- a) 2.000.000 d’euros, les societats financeres d’inversió;
- b) 600.000 euros, les agències financeres d’inversió;
- c) 150.000 euros, les societats gestores de patrimonis.

2. Les persones físiques autoritzades per exercir com a assessors financers han de subscriure una assegurança de responsabilitat civil professional que permeti fer front a la responsabilitat per negligència en l’exercici de la seva activitat professional amb cobertura mínima d’1.000.000 d’euros per reclamació de danys i un total d’1.500.000 euros anuals a totes les reclamacions.

Article 16. Administració

1. L’òrgan d’administració de les entitats financeres d’inversió en forma de persona jurídica han d’adoptar la forma de Consell d’Administració i ha de disposar almenys de tres membres.

2. Els membres del Consell d’Administració, incloses les persones físiques que representen les persones jurídiques, han de ser persones d’honorabilitat empresarial i professional reconeguda, d’acord amb la definició que s’estableix a l’article 34 d’aquesta Llei.

3. La majoria dels membres del Consell d’Administració, incloses les persones físiques que representen les persones jurídiques, han de ser persones amb coneixements idonis per exercir les

funcions inherents al càrrec i amb una experiència professional adequada, d’acord amb la definició prevista a l’article 33 d’aquesta Llei.

4. El president nomenat no pot ser el director general de l’entitat.

5. El Consell d’Administració de les entitats financeres d’inversió ha d’aprovar un reglament intern de funcionament que faciliti el compliment de les obligacions i les responsabilitats de tots els seus membres.

Article 17. Direcció General

La Direcció General, definida de conformitat amb el que disposa l’article 32 d’aquesta Llei, que necessàriament han de tenir les entitats financeres d’inversió, ha d’estar formada per una o més persones d’honorabilitat empresarial i professional reconeguda i que tinguin coneixements idonis per exercir les funcions inherents al càrrec i una experiència professional adequada, d’acord amb les definicions dels articles 33 i 34 d’aquesta Llei. Tanmateix, en el cas de les persones físiques que tinguin la condició d’assessors financers, aquests requisits han de concórrer en aquestes persones.

Article 18. Condicions

Per obtenir i conservar l’autorització administrativa, les entitats financeres d’inversió han de complir sempre les condicions per a l’accés a l’activitat establertes als articles anteriors.

Secció tercera. De les condicions per exercir l’activitat**Article 19. Obertura d’oficines i contractació de personal**

Les entitats financeres d’inversió han de mantenir oberta almenys una oficina en una parròquia del Principat i el personal que hi presti serveis ha de ser suficient en nombre i tenir la formació adequada per al desenvolupament de les activitats que se li encomanin. Almenys la meitat del personal que hi presti serveis ha de ser andorrà o resident al Principat amb una antiguitat no inferior a tres anys.

Article 20. Normes de solvència

En relació amb el que estableix la disposició addicional primera de la Llei de regulació dels criteris de solvència i de liquiditat de les entitats financeres, del 29 de febrer de 1996, relativa als preceptes a complir en matèria de solvència i de liquiditat per part de les entitats financeres no bancàries, el ministeri encarregat de les finances ha d’establir la normativa associada a les dites entitats. A aquest efecte, pot delegar aquesta facultat a

l'INAF, el qual pot fixar els criteris corresponents mitjançant l'emissió de comunicats.

Capítol segon. De les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva

Secció primera. Disposicions generals

Article 21. Definició

1. Són societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva les societats de dret andorrà que despleguen com a activitat principal les funcions i han de complir les obligacions previstes als articles 4.5 i 61 a 63 de la Llei de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.

2. Tanmateix, les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva també poden desplegar les funcions relatives a la custòdia i l'administració de les participacions dels fons d'inversió i, en el seu cas, de les accions de les societats d'inversió, que gestionen.

Secció segona. De les condicions per accedir a l'activitat

Article 22. Forma

Les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de tenir la forma de societat anònima de dret andorrà de durada indefinida.

Article 23. Denominació

La denominació "societat gestora d'organisme d'inversió col·lectiva", o qualsevol altra que pugui induir a confusió, com també l'abreviatura, "SGOIC", queden reservades a aquestes entitats.

Article 24. Domicili

El domicili, l'administració i la direcció efectives de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva s'han d'establir en territori nacional.

Article 25. Objecte social

L'objecte social exclusiu i legalment determinat de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva s'ha de determinar als estatuts i s'ha de limitar a les activitats referides al títol VI de la Llei de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà així com a les previstes en aquesta Llei que puguin desenvolupar les entitats esmentades.

Article 26. Capital social

Les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de comptar amb un capital social mínim de 300.000 euros, totalment subscrit i desemborsat mitjançant aportacions dineràries.

Article 27. Consell d'Administració

1. L'òrgan d'administració de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva ha d'adoptar la forma de Consell d'Administració i ha de disposar almenys de tres membres.

2. Els membres del Consell d'Administració, incloses les persones físiques que representen les persones jurídiques al Consell, han de ser persones d'honorabilitat empresarial i professional reconeguda, d'acord amb la definició que s'estableix a l'article 34 d'aquesta Llei.

3. La majoria dels membres del Consell d'Administració, incloses les persones físiques que representen les persones jurídiques al Consell, han de ser persones amb coneixements idonis per exercir les funcions inherents al càrrec i amb una experiència professional adequada, d'acord amb la definició prevista a l'article 33 d'aquesta Llei.

4. El president nomenat no pot ser el director general de l'entitat.

5. El Consell d'Administració de les entitats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva ha d'aprovar un reglament intern de funcionament que faciliti el compliment de les obligacions i les responsabilitats de tots els seus membres.

Article 28. Direcció General

Les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de tenir necessàriament una Direcció General, definida de conformitat amb el que disposa l'article 32 d'aquesta Llei, la qual ha d'estar formada per una o més persones d'honorabilitat empresarial i professional reconeguda que tinguin coneixements idonis per exercir les funcions inherents al càrrec i una experiència professional adequada, d'acord amb les definicions dels articles 33 i 34 d'aquesta Llei.

Article 29. Condicions

Per obtenir i conservar l'autorització administrativa, les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de complir sempre les condicions per a l'accés a l'activitat establertes als articles anteriors.

Secció tercera. De les condicions per a l'exercici de l'activitat

Article 30. Obertura d'oficines i contractació de personal

Les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de mantenir oberta almenys una oficina en una parròquia del Principat i el personal que hi presti serveis ha de ser suficient en nombre i tenir la formació adequada per desenvolupar les activitats que se li encomanin. Almenys la meitat del personal que hi presti serveis ha de ser andorrà o

resident al Principat amb una antiguitat no inferior a tres anys.

Article 31. Recursos propis mínims

Les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de mantenir uns recursos propis mínims que no poden ser inferiors al capital social mínim, incrementat pel 0,2 per 1.000 del valor del patrimoni net dels OIC que gestionin.

S'entén per *patrimoni net* el resultant d'eliminar les participacions creuades que puguin existir entre organismes d'inversió col·lectiva d'una mateixa societat gestora.

Capítol tercer. Definicions

Article 32. Direcció General

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per *membres de la Direcció General* els que tenen un càrrec de director o sotsdirector general i els que formen part de l'òrgan superior de direcció de l'entitat.

Article 33. Experiència professional adequada

Als efectes d'aquesta Llei, es considera que disposen d'experiència professional adequada les persones que han exercit, amb normalitat, durant un termini superior a cinc anys, funcions d'alta administració, direcció o control d'entitats bancàries, o funcions de responsabilitat similar en altres entitats, públiques o privades, de dimensió significativa.

Article 34. Honorabilitat empresarial i professional

Als efectes d'aquesta Llei, es considera que són persones de reconeguda honorabilitat empresarial i professional les que tenen una bona reputació personal i professional, les persones la imatge pública de les quals correspon a la de bones administradores i, d'una manera específica, les que:

- no tenen antecedents penals per delictes de falsedat, d'infidelitat en la custòdia de documents, de violació de secrets, de malversació de cabals públics, de descobriment i revelació de secrets o per delictes contra la propietat;
- no tenen antecedents penals per altres delictes dolosos;
- no estan ni han estat inhabilitades per exercir càrrecs públics o d'administració o direcció en entitats del sistema financer;
- no han estat declarades fallides o en situació d'arranjament judicial, i si ho han estat, han estat judicialment rehabilitades.

Disposició addicional

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer:

1. L'article 4 queda redactat de la manera següent:

"Tenen la condició d'entitats financeres d'inversió:

les societats financeres d'inversió, les agències financeres d'inversió, les societats gestores de patrimonis, així com els assessors financers."

Disposició transitòria primera

L'INAF ha de practicar la inscripció al registre de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin autoritzades. A aquest efecte, les entitats han de trametre, en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, informació detallada en relació amb els serveis d'inversió i auxiliars que desitgen desenvolupar així com la tipologia d'entitat financera d'inversió sobre la base de la qual desitgen operar. La dita informació haurà de reunir l'abast de l'activitat que es desitja realitzar amb el detall dels instruments financers a què es refereix i als mitjans i l'organització de què disposen.

En cas que l'entitat financera d'inversió o les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva desitgin desenvolupar activitats no desenvolupades fins ara, han de sol·licitar l'autorització corresponent a l'INAF en el termini esmentat prèviament.

Disposició transitòria segona

Les entitats financeres d'inversió i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin autoritzades s'han d'adaptar a les seves disposicions en el termini de sis mesos.

Disposició transitòria tercera

Les entitats bancàries que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei prestin els serveis d'inversió i auxiliars previstos als articles 2 i 3 d'aquesta Llei s'han d'adaptar a les seves disposicions en el termini de sis mesos.

Disposició transitòria quarta

D'acord amb aquesta Llei, queda homologat com a capital social desemborsat mitjançant aportació dinerària el capital social actualment subscrit i desemborsat per les entitats autoritzades, segons consti al Registre de Societats Mercantils a la data de la publicació d'aquesta Llei.

Les ampliacions de capital que les entitats financeres d'inversió i les societats gestores d'organismes

d'inversió col·lectiva actualment autoritzades efectuin amb càrrec a reserves durant el termini establert a les disposicions transitòries segona i tercera, es consideren, segons aquesta Llei, efectuades mitjançant aportació dinerària.

Disposició transitòria cinquena

Les entitats financeres autoritzades a operar prèviament a l'adopció d'aquesta Llei que no hagin iniciat la seva activitat en el termini de sis mesos a comptar de l'adopció d'aquesta Llei i totes les que deixen d'operar durant un termini superior a sis mesos, perdran l'autorització esmentada per operar al sistema financer andorrà.

En aquest sentit, el Govern notifica a les entitats en qüestió la retirada de l'autorització concedida en el seu dia i procedeix a publicar la dita resolució al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Disposició transitòria sisena

Mentre no s'aprovi la Llei de règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer no es poden ni crear ni constituir ni establir noves entitats operatives del sistema financer.

Disposició transitòria setena

El Govern preveurà reglamentàriament el marc d'actuació relatiu al desenvolupament de l'activitat de gestió de sistemes multilaterals de negociació.

Disposició derogatòria primera

Queda derogat l'article 5 de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer.

Disposició derogatòria segona

Queda igualment derogada qualsevol disposició de rang igual o inferior que s'oposi al que s'estableix en aquesta Llei.

Disposició final

Aquesta Llei entrarà en vigor el mateix dia que es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 11 de desembre del 2009, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 7 de desembre, sota el títol **Projecte de llei de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer** i, exercint les competències que li

atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei i procedir a la seva tramitació com a tal.

2. D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 4 de març del 2010, a les 17.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 11 de desembre del 2009

Esteve López Montanya
Subsíndic General

Projecte de llei de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer

Exposició de motius

La Llei de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer s'inscriu en la premissa fixada des de l'inici del desenvolupament normatiu del sistema financer, consistent en el fet que Andorra ha de mantenir un sistema financer estructural i funcionalment sòlid, i deroga la Llei vigent de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, del 30 de juny de 1998, amb l'objecte de modificar el règim jurídic de les entitats bancàries per tal d'evitar greuges comparatius amb el propi d'altres entitats del sistema financer, i també per establir el règim administratiu bàsic de les distintes entitats operatives que formen el sistema financer andorrà.

El títol I, que s'estructura en dos capítols i deu articles, conté el règim jurídic de les entitats bancàries que, donant continuïtat a la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, del 30 de juny de 1998, i adaptant-lo a les disposicions de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, recull els elements de caràcter estructural presents en la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, i també incorpora el contingut de la Llei de regulació del capital social mínim de les entitats bancàries de dret andorrà ja que estableix el capital social mínim de les entitats bancàries. Com a novetats més importants cal destacar els requisits de garantia de la transparència en el sistema financer, i el nou règim del Consell

d'Administració que persegueix augmentar-ne la professionalitat.

El títol II s'estructura en quatre capítols i vint-i-sis articles i conté el règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer: les entitats bancàries, les entitats financeres -no bancàries- de crèdit especialitzat, les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva i les entitats financeres d'inversió. Així, el capítol primer estableix els requisits que s'exigeixen de totes les entitats referides, destacant com a novetats els requisits relatius a les obligacions de transparència amb la clientela, alguns dels quals figuren actualment regulats mitjançant comunicats vinculants de l'INAF, i, sobretot, l'aplicació dels requisits exigits a les entitats financeres d'inversió també a les entitats bancàries i a les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva.

Els requisits exigits a les entitats financeres d'inversió, que també són d'aplicació a les entitats bancàries quan ofereixen serveis d'inversió, són tant de naturalesa organitzativa com de funcionament i els previstos en el capítol segon tenen per finalitat protegir els interessos dels inversors. Ambdós recullen els principis establerts en la directiva comunitària 2004/39/CEE, del Parlament Europeu i del Consell, del 21 d'abril del 2004, coneguda com a MiFID (*Markets in Financial Instruments Directive*) relativa als mercats d'instruments financers, per la qual es modifiquen les directives 85/611/CEE i 93/6/CEE del Consell i la Directiva 200/12/CE del Parlament Europeu i del Consell i es deroga la Directiva 93/22/CEE del Consell, relatius a les normes ètiques i de conducta que han de complir les entitats financeres d'inversió, tals com l'obligació de disposar d'un registre, la informació sobre les operacions i, la transparència del mercat, entre d'altres. En aquest sentit, els principis que s'estableixen tenen com a finalitat la modernització dels mercats financers per adaptar-los a les noves necessitats; el reforç de les mesures dirigides a la protecció dels inversors i l'adaptació dels requisits d'organització exigibles a l'entitat per garantir que la seva organització s'adequa als serveis que presten. L'adopció d'aquests principis té com a finalitat no situar les entitats andorranes en pitjor posició competitiva que les entitats estrangeres. Nogensmenys, el desplegament posterior d'aquesta directiva amb normes de segon nivell tant per la via de directiva com de reglament comunitari fa aconsellable autoritzar el Govern perquè desplegui per la via reglamentària els principis establerts en la Llei, com es preveu en les disposicions finals primera i segona.

Els capítols tercer i quart del títol II contenen el règim administratiu comú a totes les entitats

operatives del sistema financer relatiu als comptes anuals que s'adapten a la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, com també introdueixen novetats en el règim de l'auditoria externa dels mateixos comptes, i estableixen les bases per a la cooperació en la supervisió per dotar l'INAF dels instruments necessaris per desplegar les seves funcions, amb la finalitat de garantir la seguretat jurídica i l'estabilitat estructural en les polítiques de cooperació amb supervisors d'altres països, delimitant els aspectes essencials d'aquestes col·laboracions, els requisits als quals es troben sotmeses i el procediment per fer-les efectives respectant els legítims drets dels interessats i de les entitats bancàries afectades. El text s'inspira en l'article 45 de la Directiva 2006/48/CE, del Parlament Europeu del Consell, del 14 de juny del 2006, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i al seu exercici (refosa), i el procediment per fer-les efectives respectant els legítims drets dels interessats i de les entitats bancàries afectades.

Els títols III i IV, cadascun amb un capítol únic, recullen, d'una banda, la disciplina dels registres oficials, on s'ha d'inscriure obligatòriament un conjunt d'actes que es mencionen, amb algunes modificacions per millorar el règim o per adaptar-lo a la nova legislació, i d'altra banda, les definicions contingudes a la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, del 30 de juny de 1998.

Finalment, entre les disposicions de la part final de la Llei, destaca la disposició addicional segona, que introdueix la modificació de l'article 1 de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer, del 19 de desembre de 1996, i de l'enunciat del capítol segon de la mateixa Llei, en tots dos casos amb l'únic objectiu d'actualitzar la terminologia dels diversos components del sistema financer. Altrament, cal destacar la regulació que conté la disposició addicional cinquena, sobre les normes que s'han d'aplicar a les operacions financeres, que es realitzen en el marc d'un acord de compensació contractual o en relació amb el mateix acord.

Títol I. Règim jurídic de les entitats bancàries

Capítol primer. Condicions per a l'accés a l'activitat

Article 1. Forma

Les entitats bancàries han de revestir la forma de societat anònima de dret andorrà de durada indefinida.

Article 2. Denominació

Les denominacions “entitat bancària”, “banc” o qualsevol altra que pugui induir a confusió amb aquestes denominacions així com les seves abreviatures queden reservades a aquestes entitats.

Article 3. Domicili

El domicili i l'administració i la direcció efectiva de les entitats bancàries ha d'establir-se en territori nacional.

Article 4. Objecte social

L'objecte social exclusiu de les entitats bancàries ha de determinar-se en els seus estatuts i limitar-se a les activitats que, d'acord amb la legislació vigent, poden integrar-lo.

Article 5. Capital social

Les entitats bancàries han de disposar d'un capital social mínim de 30.000.000 d'euros, totalment subscrit i desemborsat mitjançant aportacions dineràries.

Article 6. Consell d'Administració

1. Les entitats bancàries han de tenir obligatòriament un consell d'administració format per cinc membres com a mínim.

2. Les persones que componen el Consell d'Administració, incloses les persones físiques que representen les persones jurídiques, han de ser persones de reconeguda honorabilitat empresarial i professional, d'acord amb la definició que s'estableix a l'article 47.

3. La majoria dels membres del Consell d'Administració, incloses les persones físiques que representen les persones jurídiques, han de ser persones amb coneixements idonis per exercir les funcions inherents al càrrec i una experiència professional adequada, d'acord amb la definició que s'estableix a l'article 49.

4. El president nomenat no pot ser el director general de l'entitat.

5. El Consell d'Administració de les entitats bancàries ha d'aprovar un reglament intern de funcionament que faciliti el compliment de les obligacions i les responsabilitats de tots els seus membres.

Article 7. Direcció General

1. La Direcció General, definida de conformitat amb el que disposa l'article 48, ha d'estar composta per dues persones com a mínim, una de les quals ha d'assumir explícitament les responsabilitats d'intervenció i control.

2. Les persones que componen la Direcció General han de tenir els coneixements idonis per exercir la seva funció, i un mínim de dues han de tenir una experiència professional adequada, d'acord amb la definició que s'estableix a l'article 49.

3. Les persones que componen la Direcció General han de ser persones de reconeguda honorabilitat empresarial i professional, d'acord amb la definició que s'estableix a l'article 47.

Article 8. Condicions

Per obtenir i conservar l'autorització administrativa, les entitats bancàries han de complir en tot moment les condicions per accedir a l'activitat establertes en els articles anteriors.

Capítol segon. Condicions per a l'exercici de l'activitat**Article 9. Obertura d'oficines i contractació de personal**

1. Les entitats bancàries han de mantenir oberta almenys una oficina en una parròquia del Principat distinta de la parròquia on han instal·lat l'oficina principal.

2. No menys de la meitat del personal contractat ha de ser andorrà o resident amb una antiguitat no inferior a tres anys i ha de ser suficient en nombre i tenir la formació adequada per desenvolupar les activitats que se li encomanin.

3. Les entitats han de contractar personal amb els coneixements necessaris per desenvolupar les funcions que li siguin assignades.

Article 10. Volum de recursos propis mínims

1. Sense perjudici de les obligacions derivades de la legislació sobre els criteris de solvència i liquiditat, s'entén per “recursos propis mínims de les entitats bancàries” el nivell de fons propis necessaris per arribar a una ràtio de solvència del 10 per 100.

2. Els recursos propis de les entitats bancàries no poden situar-se per sota del mínim esmentat en el paràgraf anterior, a excepció dels dos primers exercicis d'activitat de l'entitat, en què, únicament a causa de les pèrdues acumulades, els recursos propis poden ser inferiors a la xifra esmentada en un 20%, sempre que la reducció de recursos es trobi fiançada suficientment pels socis de l'entitat.

3. S'habilita l'INAF a prendre les mesures necessàries en cas d'insuficiència de recursos propis i a aquest efecte també pot dictar els comunicats tècnics corresponents, que en tot cas han de complir les entitats afectades. Aquesta insuficiència no pot durar en cap cas més de 24 mesos i els recursos

propis no poden ser inferiors a les 4/5 parts del capital social mínim.

4. El Govern podrà modificar per mitjà de reglament la ràtio de solvència bancària i de liquiditat de les entitats financeres, amb l'informe previ i la proposta de l'INAF, i dictar sobre això, les normes de solvència i els criteris de càlcul.

5. En cap cas, però, el capital social de les entitats bancàries no pot ser inferior a la xifra del capital social mínim establert a l'article 5.

Títol II. Règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer

Capítol primer. Requisits de les entitats operatives del sistema financer

Article 11. Organització tècnica i administrativa

1. Les estructures tècniques i l'organització administrativa i, d'una manera especial, els procediments interns de control i de seguretat dels sistemes informàtics de les entitats operatives del sistema financer, i en especial, de les entitats bancàries, de les entitats -no bancàries- de crèdit especialitzat i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de mantenir uns estàndards de qualitat homologables internacionalment en el sector i propiciar el desenvolupament de les activitats en condicions que facilitin la qualitat i la seguretat de la gestió.

2. Les entitats operatives del sistema financer, i en especial, les entitats bancàries, les entitats -no bancàries- de crèdit especialitzat i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de disposar d'uns sistemes informàtics i d'uns sistemes comptables funcionalment autònoms en relació amb les eventuales entitats vinculades, sense perjudici que aquestes últimes participin en la seva implantació.

3. Les entitats operatives del sistema financer, i en especial les entitats bancàries, les entitats -no bancàries- de crèdit especialitzat i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han d'implantar els mitjans necessaris als establiments on despleguen la seva activitat amb la finalitat de garantir la confidencialitat de les dades de què disposen.

4. Les entitats han de fer un seguiment i una avaluació periòdica de l'adequació i l'eficàcia dels seus sistemes, mecanismes de control intern i mesures establertes de conformitat amb el que es disposa en els apartats anteriors.

5. El compliment dels requisits establerts en els apartats anteriors s'aprecia en tots els casos en funció del tipus d'operacions que desenvolupa cada entitat.

Article 12. Transparència

1. Amb la finalitat de protegir els interessos legítims de la clientela de les entitats bancàries i de les entitats -no bancàries- de crèdit especialitzat, i en general de totes les entitats del sistema financer, s'estableix que els contractes es formalitzin per escrit i que reflecteixin amb claredat les obligacions i els drets de les parts, que es posi a disposició del client un exemplar del contracte signat per l'entitat i que les entitats comuniquin a l'INAF i facin conèixer a la seva clientela les condicions de les seves operacions. Els contractes han contenir, com a mínim i entre d'altres, els objectius d'inversió del client considerant el seu perfil de risc, el desglossament de les categories d'actius en els quals es podrà invertir, les modalitats d'informació al client, la durada del contracte, la possibilitat de delegar o subcontractar serveis i la remuneració de l'entitat.

2. Les entitats han d'informar els seus clients amb la màxima celeritat possible, tenint en compte els sistemes de comunicació establerts entre les entitats i el client, les incidències rellevants relatives a les operacions contractades per ells, recollint immediatament noves instruccions, si cal.

Article 13. Altres requisits

Les entitats bancàries i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva han de complir amb el règim previst per les entitats financeres d'inversió als articles 14 a 33 quan prestin els serveis d'inversió i auxiliars definits a la Llei de règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva.

Article 14. Requisits organitzatius

Les entitats financeres d'inversió han d'establir, mantenir i aplicar polítiques i procediments adequats i suficients per garantir que l'entitat, els seus administradors, la Direcció General, el seu personal i els agents financers que designa compleixen les obligacions establertes en aquesta Llei.

Article 15. Estructura organitzativa

Les entitats financeres d'inversió han de tenir una estructura organitzativa adequada i proporcionada a la naturalesa, l'escala i la complexitat dels serveis d'inversió i auxiliars i de l'activitat que despleguen.

Article 16. Funció de compliment normatiu

1. Les entitats financeres d'inversió, i en general les entitats operatives del sistema financer, han de tenir un òrgan que, actuant amb independència funcional, desplegui la funció de verificar el compliment permanent i eficaç de les obligacions de l'entitat, els

seus administradors, la Direcció General, el seu personal i els agents financers que designa.

2. Per garantir que la funció de compliment normatiu es desenvolupa de forma adequada i independent, les entitats que presten els serveis d'inversió s'han d'assegurar que compleixen les condicions següents:

a) La unitat que garanteix el desenvolupament de la funció de compliment normatiu ha d'estar dotada d'autoritat, de recursos i d'experiència necessàries per tenir accés a la informació pertinent.

b) S'ha de nomenar un responsable del compliment que s'encarregarà del desenvolupament de la funció, així com de l'informe sobre el compliment per a l'alta direcció.

c) Les persones encarregades d'aquesta funció no poden participar en la realització dels serveis o les activitats que controlen.

3. En el cas d'entitats pertanyents a un grup, el compliment de l'obligació continguda en aquest article es pot assolir en l'àmbit del grup.

4. En qualsevol cas, l'entitat no estarà obligada a complir el que s'estableix en l'apartat c), sempre que en funció del volum, l'escala i la complexitat de les activitats i de la naturalesa i ventall dels seus serveis d'inversió pugui demostrar que el compliment de tal requisit no resulta proporcionat, i que el funcionament de la unitat continua sent eficaç.

Article 17. Funció de gestió del risc

1. Les entitats financeres d'inversió, i en general les entitats operatives del sistema financer, han de tenir procediments administratius i comptables adequats, mecanismes de control intern i tècniques eficaces de gestió del risc que permetin determinar els riscos derivats de les activitats, els processos i els sistemes, i establir el nivell de risc tolerat.

2. De conformitat amb l'apartat anterior, les entitats han d'aplicar, adoptar i mantenir procediments i polítiques de gestió del risc que permetin determinar els riscos derivats de les seves activitats, els processos i els sistemes.

3. Amb independència de l'existència o no d'un òrgan de control de riscos, totes les empreses de serveis d'inversió han de poder demostrar que les polítiques i els procediments adoptats per la gestió de riscos són eficaços.

Article 18. Funció d'auditoria interna

1. Les entitats financeres d'inversió, i en general les entitats operatives del sistema financer, han de tenir, quan resulti proporcionat en vista de la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat empresarial, i la naturalesa i la gamma dels serveis

d'inversió i auxiliars empresos en el curs d'aquesta activitat empresarial, un òrgan que, actuant amb independència, desplegui la funció d'auditoria interna amb l'objecte d'elaborar un pla d'auditoria per examinar i avaluar l'adequació i l'eficàcia dels sistemes, els mecanismes de control intern i les disposicions de l'entitat, formular recomanacions i verificar-ne el compliment.

2. En el cas d'entitats pertanyents a un grup, el compliment de l'obligació continguda en aquest article es pot assolir en l'àmbit del grup.

Article 19. Protecció dels actius dels clients

1. Les entitats financeres d'inversió han d'adoptar mesures adequades per protegir els drets dels seus clients sobre els instruments financers i els fons que els confien, evitar-ne la utilització indeguda i establir registres que permetin distingir els actius de cada client i els propis.

2. En tot cas, les entitats financeres d'inversió que siguin dipositàries o dipositin en tercers, valors, instruments financers i efectiu, han de complir els requisits següents:

a) Mantenir tots els registres i els comptes que siguin necessaris per permetre'ls en qualsevol moment, i sense demora, distingir els actius d'un client dels actius d'altres clients, i dels seus propis actius.

b) Mantenir els registres i els comptes de forma que se'n garanteixin l'exactitud i, en especial, la correspondència amb els valors, els instruments financers i l'efectiu dels clients.

c) Conciliar regularment els seus comptes i registres interns amb els dels tercers en poder dels quals estiguin aquells actius, ja sigui en un compte individual o en un compte global o òmnibus.

d) Adoptar mesures organitzatives adequades per gestionar amb cura i diligència els actius dels clients, o els drets relacionats amb aquests actius, d'acord amb les seves instruccions estrictes o, en defecte d'instruccions, en les millors condicions.

3. Les entitats financeres d'inversió han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que l'efectiu de clients estigui dipositat en un compte o en comptes diferents d'aquells en els quals es diposita l'efectiu pertanyents a l'entitat financera d'inversió. L'efectiu de clients s'ha de dipositar en un banc central, en una entitat bancària andorrana o en una entitat bancària pertanyent a un país de l'OCDE.

Article 20. Gestió dels conflictes d'interessos

1. Les entitats financeres d'inversió han d'adoptar les mesures organitzatives i administratives adequades per detectar i evitar que els conflictes d'interessos que puguin sorgir en el moment de la prestació de

qualsevol servei d'inversió o auxiliar entre la mateixa entitat, l'administrador, la Direcció General, el personal, els agents financers designats per la Direcció General i els seus clients o entre els clients puguin perjudicar els interessos dels clients.

2. A aquest efecte, s'entén que hi ha un conflicte d'interès en la prestació d'un servei quan l'entitat financera d'inversió, les persones referides a l'apartat anterior o un altre client o clients tenen un interès en la prestació del servei, o en el seu resultat, que és diferent de l'interès del client al qual es presta el servei i es pot generar un perjudici a aquest darrer, o quan un altre client o clients poden obtenir un guany o evitar una pèrdua i hi ha la possibilitat de pèrdua concomitant per al client al qual es presta el servei.

3. Les entitats financeres d'inversió han d'establir per escrit el règim de prevenció i solució dels conflictes d'interès adequada per la seva dimensió, l'organització, el volum i la complexitat d'activitats. Els directius, els empleats i els agents financers, o qualsevol persona vinculada per una relació de control, estan sotmesos a les mateixes regles de prevenció i solució dels conflictes d'interès establertes per a l'entitat.

Article 21. Registres

1. Les entitats financeres d'inversió han de portar registres de tots els tipus d'operacions i serveis d'inversió i auxiliars que presten que permetin comprovar el compliment de les obligacions establertes en aquesta Llei.

2. Les entitats financeres que prestin serveis d'inversió han de conservar com a mínim durant cinc anys els registres que s'esmenten en l'apartat anterior, i s'han de guardar en un suport que permeti l'emmagatzematge de forma accessible a l'INAF.

Article 22. Garantia de continuïtat

Les entitats financeres d'inversió han d'adoptar les mesures adequades que garanteixin en tot moment la continuïtat i la regularitat de la prestació dels serveis d'inversió i auxiliars.

Article 23. Externalització de funcions

Les entitats financeres d'inversió que confiïn en un tercer la realització de funcions operatives importants per a la prestació d'un servei continuat i satisfactori als seus clients i per a la realització d'activitats d'inversió de manera continuada i satisfactòria, han d'adoptar mesures adequades per evitar que augmenti indegudament el risc operatiu; en cap cas, l'externalització de funcions pot comportar l'exoneració de la responsabilitat de les

entitats financeres d'inversió davant dels seus clients.

Capítol segon. Protecció de l'inversor

Article 24. Principi

Quan les entitats financeres d'inversió presten serveis d'inversió i/o serveis auxiliars als clients, han d'actuar amb honestetat, imparcialitat i professionalitat, en el millor interès dels clients i, en particular, complint les disposicions contingudes en els articles següents.

Article 25. Classificació dels clients

1. Les entitats financeres d'inversió han de classificar tots els seus clients o com a clients minoristes, o com a clients professionals o com a contraparts elegibles. Són clients minoristes tots els clients que no es consideren clients professionals.

2. Les entitats financeres d'inversió han de notificar a cadascun dels seus clients actuals, i també als nous clients, la categoria concreta, entre les tres establertes a l'apartat anterior, en la qual els ha classificat, com també el seu dret a sol·licitar una classificació distinta i les conseqüències que se'n poden derivar respecte de la seva protecció.

Article 26. Clients professionals

Es consideren "clients professionals" els clients que posseeixen l'experiència, els coneixements i la qualificació necessaris per prendre les seves pròpies decisions d'inversió i per valorar correctament els riscos inherents a les dites decisions, i en particular:

a) Entitats bancàries; entitats financeres -no bancàries- de crèdit especialitzat; entitats financeres d'inversió, organismes d'inversió col·lectiva i les seves societats gestores, i també les companyies d'assegurances nacionals i estrangeres.

b) Els empresaris que individualment reuneixen dos dels requisits següents:

- Que el total de les partides de l'actiu sigui igual o superior a 20.000.000 d'euros.

- Que l'import de la seva xifra anual de negoci sigui igual o superior a 40.000.000 d'euros.

- Que els seus recursos propis siguin iguals o superiors a 2.000.000 d'euros.

c) Els estats i les administracions públiques en general; organismes públics que gestionen el deute públic; bancs centrals: organismes internacionals i supranacionals com el Banc Mundial, l'FMI, el BCE, el BEI i altres organitzacions internacionals similars.

d) Altres inversors institucionals l'activitat habitual dels quals és invertir en instruments financers com els fons de titulització i les entitats de capital risc.

Tanmateix, quan el client és una entitat mencionada en aquest apartat, l'entitat financera d'inversió ha d'informar-lo, abans de prestar-li cap servei, que d'acord amb la informació de què disposa, se'l considera un client professional i que el tractarà com a tal llevat que ambdues parts acordin un altre tractament.

e) Els altres clients que renunciïn expressament i per escrit al tractament com a clients minoristes i que manifesten que desitgen ser tractats com a clients professionals en tot moment o únicament respecte d'un tipus o una determinada operació o servei d'inversió.

L'entitat financera d'inversió ha d'advertir els clients clarament per escrit sobre les proteccions i els drets d'indemnització dels quals poden quedar privats i els clients han de declarar per escrit, en un document separat del contracte, que són conscients de les conseqüències de la seva renúncia a aquestes proteccions.

Tanmateix, abans d'acceptar la sol·licitud de renúncia, les entitats financeres d'inversió han d'adoptar totes les mesures raonables per assegurar-se que el client en qüestió posseeix una competència, experiència i coneixements que garanteixen raonablement, en vista de la naturalesa de les operacions o els serveis, que és capaç de prendre les seves pròpies decisions en matèria d'inversió i de comprendre els riscos que se'n deriven. En el cas d'entitats, l'avaluació esmentada abans ha d'efectuar-se a la persona amb poder per realitzar les operacions en nom i per compte d'aquestes entitats.

Igualment, abans d'acceptar la sol·licitud de renúncia i en el marc de l'avaluació anterior, les entitats financeres d'inversió han de comprovar que el client compleix, com a mínim, dos dels requisits següents:

- Que ha realitzat, en el mercat de valors, operacions de volums significatius amb una freqüència mitjana de 10 per trimestre durant els últims quatre trimestres.
- Que el valor de l'efectiu i de la cartera d'instruments financers és superior a 500.000 euros.
- Que ocupa o ha ocupat almenys durant un any un càrrec professional en el sistema financer que requereix coneixements sobre els serveis o les operacions previstos.

Article 27. Contraparts elegibles i *incentius*

1. Es consideren "contraparts elegibles" les entitats previstes a les lletres a) i c) de l'article 26. Les entitats financeres d'inversió autoritzades a prestar els serveis d'inversió consistents en la recepció, la transmissió i l'execució de les ordres dels clients en

relació amb un o més instruments financers i en la negociació per compte propi, poden realitzar aquests serveis, així com els serveis auxiliars directament relacionats amb els mateixos instruments financers, amb contraparts elegibles sense quedar sotmeses al compliment de les obligacions establertes als articles següents.

2. La classificació com a contrapart elegible de les entitats previstes a les lletres a) i c) de l'article 26 s'entén sense perjudici del dret d'aquestes entitats de sol·licitar, o bé de forma general o bé per a cada operació, el tracte com a clients; en aquest últim cas l'entitat financera d'inversió queda subjecta al compliment de les obligacions d'informació establertes als articles següents. En aquest cas l'entitat financera d'inversió pot tractar aquestes entitats com a clients professionals, sense perjudici del dret d'aquestes entitats de sol·licitar el tracte com a clients minoristes.

3. Així mateix, si el client ho sol·licita, també es pot considerar "contrapart elegible" qualsevol persona jurídica que tingui la consideració de client professional d'acord amb l'article anterior. En aquest cas només pot ser reconeguda com a contrapart elegible respecte dels serveis o les operacions per als quals pot ser tractat com a client professional, i sempre que s'obtingui la confirmació expressa del client que accedeix a ser tractat com a contrapart elegible, de forma general o per a cada operació.

4. En virtut d'aquesta Llei, es consideren *incentius permessos* els següents:

- a) Els honoraris, les comissions o els beneficis no monetaris pagats o lliurats a un client o a una persona que actuï pel seu compte, i els oferts pel client o per una persona que actuï pel seu compte.
- b) Els honoraris, les comissions o els beneficis no monetaris pagats o lliurats a un tercer o a una persona que actuï per compte d'ell, i els oferts per un tercer o a una persona que actuï per compte d'aquell, sempre que es compleixin les condicions següents:
  - i) L'existència, naturalesa i quantitat dels honoraris, comissions o beneficis no monetaris o, en cas que la quantitat no es pugui determinar, el mètode de càlcul de la mateixa, i hauran de mostrar-se clarament al client, de manera complerta, exacta y comprensible, abans de la prestació del servei d'inversió o auxiliar.
  - ii) Que el pagament dels *incentius* augmenti la qualitat del servei prestat al client i que el seu pagament no entorpeixi el compliment de l'obligació de l'entitat d'actuar en l'interès òptim del mateix.
- c) El pagament d'*incentius* ha d'augmentar en tot cas la qualitat del servei prestat al client i no podrà

entorpir el compliment de l'obligació de l'entitat d'actuar en l'interès òptim del client.

Article 28. Obligacions d'informació

1. Qualsevol informació que les entitats financeres d'inversió dirigeixen als seus clients, actuals o potencials, o difonen de tal manera que probablement sigui rebuda pels mateixos clients ha de ser transparent, imparcial, clara i no enganyosa i ha de resultar comprensible per a qualsevol integrant mitjà del grup al que es dirigeix o per als probables destinataris. Als efectes d'aquest apartat, les comunicacions publicitàries de les entitats financeres d'inversió queden incloses en el concepte d'"informació" i, en tot cas, han de ser clarament identificables com a tals.

2. Abans que un client minorista, actual o potencial, es vinculi amb una entitat financera d'inversió perquè li presti serveis d'inversió o serveis auxiliars, i amb la finalitat que li permeti comprendre la naturalesa i els riscos dels serveis d'inversió i del tipus d'instrument financer que se li ofereixen i que pugui prendre decisions d'inversió amb coneixement de causa, aquesta entitat està obligada a proporcionar-li, amb antelació suficient, informació adequada sobre:

- a) L'entitat i els serveis que presta.
- b) Els instruments financers i les estratègies d'inversió, incloent-hi orientacions i advertències apropiades sobre els riscos associats a les inversions en aquests instruments o en relació amb les estratègies d'inversió.
- c) Els centres d'execució d'ordres.
- d) Despeses i costos associats.

3. En cas que les mesures exigides a l'article 20 no siguin suficients per garantir que es previndran els riscos de perjudici per als interessos del client, l'entitat financera d'inversió ha de revelar clarament al client la naturalesa general o l'origen del conflicte d'interessos abans d'actuar per compte del client.

4. Les entitats financeres d'inversió que prestin els serveis d'inversió consistents en la gestió discrecional i individualitzada de carteres de conformitat amb el mandat atorgat pels clients i/o en l'assessorament en matèria d'inversió, han de sol·licitar, abans de prestar-los, informació als clients sobre els seus coneixements i la seva experiència en l'àmbit d'inversió corresponent al tipus de producte o servei concret de què es tracta i sobre la seva situació financera i els objectius d'inversió, amb la finalitat de poder recomanar els serveis d'inversió i els instruments financers que més li convinguin. La informació relativa als coneixements i l'experiència no s'ha de sol·licitar en el cas dels clients

professionals. Quan es presta el servei d'assessorament d'inversions a un client professional, es pot assumir que pot suportar financerament qualsevol risc d'inversió coherent amb la seva política d'inversió. En cas que l'entitat no obtingui la informació sol·licitada, s'ha d'abstenir de recomanar al client serveis d'inversió o instruments financers.

5. Les entitats financeres d'inversió que prestin serveis d'inversió diferents dels mencionats en l'apartat anterior han de sol·licitar, abans de prestar-los, informació als clients sobre els seus coneixements i la seva experiència en l'àmbit d'inversió corresponent al tipus de producte o servei concret de què es tracta, amb la finalitat de poder avaluar si els serveis són els adequats per al client. La informació relativa als coneixements i a l'experiència no s'ha de sol·licitar en el cas dels clients professionals.

Quan, d'acord amb la informació facilitada pel client, l'entitat considera que el servei o l'instrument financer de què es tracta no és adequat per a ell, ha d'advertir-lo de la seva opinió. En cas que el client no faciliti la informació sol·licitada o que la que faciliti no sigui suficient, l'entitat ha d'advertir el client que això li impedeix determinar si el servei o l'instrument financer de què es tracta és adequat per a ell.

6. Tanmateix, les entitats financeres d'inversió que prestin els serveis d'inversió consistents en la recepció, la transmissió i l'execució de les ordres dels clients en relació amb un o més instruments financers, poden prestar-los sense quedar subjectes al compliment de l'obligació d'obtenir la informació o fer la valoració previstes a l'apartat anterior, sempre que es compleixin les condicions següents:

- a) Que els serveis es refereixin a accions admeses a cotització en un mercat regulat o en un mercat equivalent, a instruments del mercat monetari, obligacions o altres valors representatius de deute, organismes d'inversió col·lectiva i altres instruments financers no complexos.
- b) Que el servei es presti a iniciativa del client, actual o potencial.
- c) Que s'informi el client, abans de prestar el servei, que per la prestació d'aquest servei l'entitat financera d'inversió no està obligada a avaluar l'adequació de l'instrument financer o el servei d'inversió de què es tracta i que, per tant, el client no gaudeix de la protecció prevista als apartats anteriors.
- d) Que l'entitat financera d'inversió compleix les obligacions previstes als articles 20 i 28.3.

7. A l'efecte del compliment dels tests d'idoneïtat i d'adequació previstos als apartats 5 i 6, les entitats

financeres d'inversió tenen dret a confiar en la informació proporcionada pel client, llevat que aquesta informació sigui manifestament inexacta o incompleta.

8. En els casos en què es facilitin rendiments en la publicitat, aquests no podran correspondre a períodes inferiors a un any i, els corresponents a períodes superiors, hauran de ser anualitzats. En aquest darrer cas, caldrà indicar que rendiments passats no condicionen rendiments futurs o qualsevol altra expressió que alerti sobre aquest punt. En qualsevol cas, no es podrà efectuar publicitat que inclogui rendiments amb una antiguitat superior a sis mesos, amb la única excepció de casos en què es faciliti un comparatiu de rendiments amb anys anteriors.

Article 29. Activitats a distància

Les entitats operatives del sistema financer que desenvolupen les seves activitats pròpies a distància i/o mitjançant suports virtuals han de complir els requisits següents:

- a) Identificar clarament l'entitat que ofereix el producte.
- b) Facilitar exactament la mateixa informació que als altres clients de la mateixa condició per tal que aquests clients puguin prendre una decisió amb coneixement de causa.
- c) La contractació de productes a distància ha de complir el mateix nivell de protecció del client que el previst en la contractació via un altre mitjà.
- d) Presentar els resultats, seguint les mateixes normes que les associades a qualsevol altra publicació de resultats.
- e) Incloure a cadascuna de les pàgines del mitjà emprat la data de la seva última actualització.
- f) El fet que un producte s'hagi contractat a distància o mitjançant suports virtuals no eximeix l'entitat de l'obligació d'informar el client sobre l'evolució del producte contractat via un altre mitjà.
- g) Seguir les mateixes normes de confidencialitat envers les dades rebudes que les que afecten el desenvolupament de l'activitat financera mitjançant suport escrit.
- h) En cas de difusió en diverses llengües, la informació facilitada ha de ser homogènia.
- i) En cas que el producte ofert estigui associat a un reglament o a un prospecte, cal que prèviament a la seva subscripció/compra l'inversor pugui accedir a aquest document. En cas que el mitjà emprat no ho permeti, s'ha d'indicar clarament al client on pot disposar d'aquesta informació.

Article 30. Normes de conducta

1. Les entitats han de vetllar pel bon funcionament i estabilitat del sistema financer i, a aquest efecte, estan obligades a evitar qualsevol pràctica que pugui infringir els bons usos i costums que puguin posar en perill els principis ètics i de conducta combatuts activament a escala internacional.

2. L'INAF dicta els comunicats específics dirigits a definir les regles ètiques i de conducta aplicables a les entitats operatives del sistema financer andorrà d'acord amb els principis establerts pels reguladors internacionals.

Article 31. Execució i gestió d'ordres

1. Les entitats financeres d'inversió que presten el servei d'inversió consistent en l'execució per compte dels clients de les ordres de compra o venda d'un o més instruments financers han d'adoptar totes les mesures raonables per obtenir el millor resultat possible per als seus clients quan executen ordres seves, tenint en compte el preu, els costos, la rapidesa, la probabilitat d'execució i liquidació, el volum, la naturalesa o qualsevol altra consideració pertinent per a l'execució de l'ordre.

Tanmateix, en cas que el client doni instruccions específiques per a l'execució de l'ordre, les entitats financeres d'inversió han d'executar l'ordre seguint les instruccions específiques.

2. Així mateix, les entitats mencionades a l'apartat anterior també han de disposar de procediments i sistemes de gestió d'ordres que assegurin l'execució puntual, justa i ràpida de les ordres dels clients, davant d'altres ordres de clients o dels interessos particulars de la mateixa entitat, i que permetin l'execució de les ordres dels clients, que siguin equivalents, segons el moment en què són rebudes per l'entitat.

3. Amb la finalitat de poder complir el que disposa l'apartat primer d'aquest article, les entitats financeres d'inversió han d'establir i aplicar una política d'execució d'ordres que ha d'incloure, respecte de cada classe d'instruments, informació sobre els distints centres on executa les ordres dels clients i els factors que influeixen en l'elecció del centre d'execució.

4. Les entitats financeres d'inversió mencionades a l'apartat primer han de proporcionar als seus clients informació adequada sobre la seva política d'execució d'ordres aplicable, tret d'indicació en sentit contrari, i han d'estar en condicions de demostrar-los, quan ho sol·liciten, que han executat les seves ordres de conformitat amb la política esmentada.

Quan la política d'execució d'ordres prevegi la possibilitat que les ordres dels clients puguin ser executades al marge d'un mercat regulat o d'un sistema multilateral de negociació, l'entitat ha d'informar d'aquesta possibilitat els clients abans d'executar l'ordre al marge dels mercats i dels sistemes mencionats.

5. Les entitats mencionades a l'apartat primer han de supervisar l'efectivitat dels seus sistemes i la seva política d'execució d'ordres amb l'objecte de detectar i, si escau, corregir qualsevol deficiència. En particular, han de comprovar periòdicament si els centres d'execució inclosos en la política proporcionen els millors resultats possibles per al client o si és necessari canviar els sistemes d'execució. Les entitats estan obligades a proporcionar als clients la informació relativa a qualsevol canvi important en els sistemes o en la política d'execució d'ordres.

6. En els registres de les ordres dels clients s'ha de conservar:

- a) L'exemplar original de l'ordre signada pel client o per la persona autoritzada fefaentment quan sigui realitzada per escrit.
- b) El suport magnètic d'enregistrament, quan l'ordre sigui realitzada telefònicament.
- c) El registre magnètic corresponent en el cas de transmissió electrònica.

7. Les entitats han d'establir els mitjans necessaris per a la identificació dels seus ordenants, i han de disposar dels mitjans per a l'enregistrament de les ordres, i fer constar en els contractes que les ordres telefòniques seran enregistrades.

Article 32. Informes

Les entitats financeres d'inversió han de proporcionar als seus clients informes adequats corresponents als serveis prestats als mateixos clients i, si escau, aquests informes han d'incloure els costos de les operacions i els serveis realitzats per compte del client.

Article 33. Registre d'acords amb els clients

Les entitats financeres d'inversió han de crear un registre que inclogui el document o els documents que plasmen l'acord entre aquesta entitat i el client i que continguin els drets i les obligacions de cadascuna de les parts i les altres condicions en què l'entitat presta el servei.

Capítol tercer. Comptabilitat i auditoria dels comptes anuals

Article 34. Comptes anuals

1. Els comptes anuals de les entitats operatives del sistema financer han de reflectir amb claredat la imatge fidel del seu patrimoni, de la seva situació financera, de la naturalesa dels riscos de les seves operacions i dels seus resultats.

2. La formulació dels comptes anuals de les entitats mencionades a l'apartat anterior s'ha de subjectar als principis comptables, a les normes de valoració i classificació, i als models establerts per la normativa vigent.

3. Les entitats mencionades a l'apartat primer han de fer auditar els seus comptes anuals com a mínim el 31 de desembre de cada any. Durant el primer any queden excloses d'aquesta obligació les entitats operatives del sistema financer creades durant el darrer trimestre de l'any.

4. Sense perjudici dels procediments i de les normes tècniques instrumentals de l'INAF relatius als estats financers, les entitats mencionades a l'apartat primer han de trametre a l'INAF anyalment un exemplar dels seus comptes anuals auditats tancats el 31 de desembre.

Article 35. Auditories externes

1. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir contractat en tot moment una entitat auditora responsable de l'auditoria dels seus comptes anuals.

2. Sempre que sigui possible, les entitats mencionades a l'apartat primer i les entitats financeres participades per qualsevol d'aquestes entitats han de tenir contractada la mateixa entitat auditora.

3. Les entitats esmentades a l'apartat primer no poden contractar la mateixa entitat auditora durant més de cinc exercicis consecutius.

4. L'entitat auditora responsable de l'auditoria externa de les entitats mencionades a l'apartat primer durant tres exercicis o més consecutius no pot ser contractada de nou fins passats dos anys des de la finalització del darrer contracte. La tramesa dels estats financers auditats a l'INAF s'ha de dur a terme en el decurs dels tres mesos següents al tancament de l'exercici en qüestió i, en cas que s'elaborin amb una periodicitat superior a l'any, en el decurs dels tres mesos següents al tancament de l'auditoria.

5. Contractar un soci diferent de la mateixa entitat auditora, malgrat el fet que pertanyi a una filial d'un altre país, no es considera compliment del que es disposa en els apartats anteriors.

6. En cas que l'entitat auditora, responsable de l'auditoria externa dels últims tres exercicis o més, quedi integrada en una altra entitat auditora, i atès el canvi de metodologia que aquest fet implica, la nova firma pot ser contractada com a nova entitat per dur a terme l'auditoria externa. En qualsevol cas, ni el soci responsable ni els components del seu equip avaluador no poden, durant els dos primers anys, ser persones provinents de l'entitat auditora responsable de l'auditoria externa dels darrers tres exercicis o més.

7. La direcció i la signatura dels treballs d'auditoria poden correspondre a un o diversos socis d'una mateixa firma auditora. Els informes d'auditoria no poden anar signats amb l'anagrama de l'entitat esmentada i és necessària la firma dels socis responsables que han estat al càrrec del treball dut a terme en el si de l'entitat auditada. No poden ser signats els informes per part d'altres socis de la mateixa firma que no hagin participat en el treball.

8. En cas que els auditors externs tinguin coneixement de l'existència d'elements susceptibles d'afectar significativament l'estabilitat de les entitats mencionades a l'apartat primer, n'han d'emetre un informe amb caràcter immediat, i l'entitat auditada té l'obligació de remetre'n una còpia a l'INAF. Si en el termini de cinc dies hàbils l'auditor no té constatació fefaent que s'ha produït aquesta tramesa, ha d'enviar directament una còpia de l'informe a l'INAF.

9. L'entitat auditora externa o els auditors també han de facilitar a l'INAF informació complementària en relació amb la revisió i la verificació dels punts concrets, d'obligada observança, dels quals l'INAF sol·licita aclariments.

10. Les firmes d'auditoria i els seus empleats, en el marc de les seves actuacions en entitats operatives del sistema financer, estan sotmesos al secret professional. La violació del secret professional, llevat de causa legal de justificació, és constitutiva de delictes en els termes previstos en el Codi penal.

11. Les entitats d'auditoria o els auditors que incompleixen les obligacions derivades dels apartats anteriors, i/o que no executen les exigències i els encàrrecs de l'INAF establerts en els mitjans de supervisió i control referits en el règim disciplinari del sistema financer, són sancionats amb una multa de 1.000 fins a 30.000 euros i la seva inhabilitació professional a Andorra per un període no superior a cinc anys si l'incompliment s'ha produït per negligència, o amb una multa de 30.001 fins a 150.000 euros i la seva inhabilitació professional definitiva a Andorra si l'incompliment s'ha produït de forma intencionada.

12. Per a la graduació de les sancions a les entitats d'auditoria o als auditors, dins dels límits establerts en el punt precedent, s'ha de tenir en compte la gravetat del perill creat i/o dels perjudicis ocasionats i les sancions fermes que els hagin estat imposades durant els últims cinc anys.

Capítol quart. Cooperació en la supervisió

Article 36. Acords amb supervisors de països tercers

1. En desenvolupament del que disposa l'article 9 de la Llei 14/2003, del 23 d'octubre, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances, l'INAF pot negociar acords amb bancs centrals i autoritats de supervisió financera d'altres països amb la finalitat d'establir un marc per a una adequada supervisió de les entitats operatives del sistema financer. Els acords que l'INAF estableix amb les autoritats de supervisió del sistema financer d'altres països han de fixar un procediment d'intercanvi d'informació que queda delimitat pels principis rectoris següents:

- a) L'entitat supervisora demandant accepta respondre demandes de similars característiques des de l'INAF.
- b) La demanda és efectuada per escrit i inclou concretament la informació sol·licitada.
- c) La demanda inclou una descripció dels riscos i els motius que l'han justificat.
- d) La demanda inclou, si és el cas, una descripció de la presumpta infracció comesa.
- e) La informació facilitada només pot ser emprada a l'efecte de controlar l'activitat en qüestió.
- f) L'entitat supervisora demandant i el seu personal estan sotmesos a normes de confidencialitat i secret professional, com a mínim, similars a les establertes en la legislació andorrana.

2. Les entitats supervisores establiran en els convenis corresponents de col·laboració la forma i els termes en què seran supervisades les entitats financeres filials d'una matriu establerta en un dels països signataris de l'acord.

3. En el marc de la supervisió en base consolidada de l'INAF i d'altres autoritats supervisores es pot donar el cas, a més del que suposa un intercanvi d'informacions, que l'INAF efectui inspeccions *in situ* acompanyat d'altres autoritats supervisores del sistema financer, segons el procediment establert en els acords de col·laboració corresponents.

4. Quan les dades obtingudes en el marc de la supervisió es puguin utilitzar per a altres finalitats que les derivades de la supervisió, s'ha de complir el que disposen els paràgrafs següents, tal i com ho han de recollir els convenis de col·laboració:

a) Les autoritats de supervisió financera que hagin signat convenis de col·laboració amb l'INAF i hagin d'utilitzar la informació per a altres finalitats que les derivades de la supervisió, ho han de comunicar a aquest òrgan per escrit i amb caràcter previ a la transmissió de la informació.

b) L'INAF, amb caràcter previ a qualsevol tramesa d'informació, ha de notificar la demanda a l'entitat bancària i a la persona o a les persones interessades i posar de manifest les actuacions i atorgar-los un termini de tretze dies hàbils per al·legar allò que estimin convenient i aportar els documents i les justificacions que creguin necessàries per resoldre l'assumpte; transcorregut el termini i en els tretze dies hàbils següents l'INAF dictarà la resolució corresponent. Contra la resolució esmentada, que esgota la via administrativa, l'entitat bancària i l'interessat o els interessats poden interposar, dins el termini de tretze dies hàbils, recurs d'oposició davant de la jurisdicció administrativa i fiscal. La interposició del recurs jurisdiccional en la primera i segona instància suspèn l'execució de la resolució de l'INAF fins que el recurs sigui desestimat per resolució ferma i definitiva.

c) En cas que la demanda d'informació faci referència a dades que incloguin informació sobre una pluralitat de clients, aquests clients, si són més d'un els que es volen oposar amb eficàcia suspensiva a la decisió de l'autoritat competent, han de fer-ho de forma conjunta o mancomunada, i quedarà inalterada en tot cas l'eficàcia suspensiva del recurs d'oposició que pugui formular individualment l'entitat bancària afectada. La composició correcta de la comunitat recurrent ha de ser certificada per l'entitat bancària corresponent i s'ha d'acompanyar al primer escrit en el qual es formalitzi el recurs d'oposició.

5. La sol·licitud d'informació o bé l'ajuda a una autoritat supervisora, ha de ser rebutjada quan l'execució de la demanda no està fonamentada d'acord amb el que es disposa en els apartats anteriors o quan comporta perjudici a la sobirania, o a la seguretat, o als interessos econòmics essencials o a l'ordre públic, o bé quan un procediment penal ha estat iniciat sobre la base dels mateixos fets i contra les mateixes persones o bé quan aquestes persones han estat sancionades per una decisió definitiva pels mateixos fets.

6. La tramesa d'informació per part de les entitats bancàries andorranes, en el marc de l'aplicació d'un acord de supervisió de l'INAF amb un altre supervisor o amb organismes oficials nacionals o internacionals relacionats amb temes financers, no comporta ni constitueix una violació del secret professional, ni cap classe de responsabilitat judicial,

ni tampoc no conculca les restriccions sobre revelació d'informació a les quals estan sotmeses les entitats i l'INAF, tal com esmenta l'article 4 de la Llei de règim disciplinari del sistema financer després de la modificació establerta en la Llei 14/2003, del 23 d'octubre.

Títol III. Registres

Capítol únic. Registres oficials d'actes administratius

Article 37. Actes sotmesos a autorització i/o inscripció

1. Les entitats operatives del sistema financer han de sol·licitar a l'INAF l'autorització i/o la inscripció en els seus registres dels actes següents, com a mínim:

a) Actes sotmesos a l'autorització prèvia per part de l'INAF i a la inscripció posterior:

- La creació a l'estranger d'entitats i/o sucursals.
- Els canvis de l'òrgan d'administració (nomenaments, etc.).
- Els canvis de la Direcció General (nomenaments, etc.).
- Els canvis en les participacions de dret estranger que han de servir de manera duradora les activitats de l'entitat (participacions permanents). S'hi inclouen els canvis en participacions qualificades de l'entitat en altres societats.
- Canvis i nomenaments d'auditors externs.
- Fusions, escissions i altres esdeveniments que poden alterar de forma significativa l'activitat diària de l'entitat.
- Qualsevol canvi que pugui produir-se en els requisits exigits legalment relatius a la documentació tramesa en sol·licitar l'autorització per operar en la modalitat en qüestió, com l'ampliació/reducció de les activitats desenvolupades per l'entitat.

b) Actes sotmesos a inscripció, a més dels que ja disposen d'una autorització prèvia:

- La creació i la dissolució d'entitats.
- Els canvis de l'accionariat de l'entitat.
- Els canvis en les participacions de dret andorrà que han de servir de manera duradora les activitats de l'entitat (participacions permanents). S'hi inclouen els canvis en participacions qualificades de l'entitat en altres societats.
- Les persones que en la seva condició d'agents financers actuen en nom i/o per compte de l'entitat autoritzada establint relacions amb els clients.
- La modificació dels vincles amb altres entitats.

- La modificació dels estatuts socials.
  - Les revocacions de l'òrgan d'administració o de la Direcció General.
2. Les obligacions establertes en el paràgraf precedent s'estableixen sense perjudici de les derivades de les disposicions de l'Administració general i de les administracions comunals relatives a les autoritzacions i les inscripcions d'actes.
3. Els documents publicitaris o el contingut dels elements publicitaris emprats en altres mitjans no escrits per les entitats operatives del sistema financer han de ser tramesos a l'INAF. Només han de ser tramesos les publicitats en les quals es faci referència a un producte concret de l'entitat.
4. S'habilita l'INAF per ampliar els actes d'inscripció obligatòria en cas de ser necessari per al desenvolupament correcte de les seves funcions.

Article 38. Organisme responsable

L'INAF és l'organisme responsable de resoldre les sol·licituds d'autorització i/o inscripció establertes a l'article anterior així com d'establir i actualitzar els registres oficials que contenen les informacions de les entitats relatives als actes enumerats en l'article anterior.

Article 39. Sol·licituds d'autorització

Per tenir plena efectivitat, amb caràcter previ a la realització dels actes, les entitats han de presentar a l'INAF les sol·licituds d'autorització relatives als actes referits a l'article 37.1.a).

Article 40. Sol·licituds d'inscripció

1. Les entitats han de presentar a l'INAF les sol·licituds d'inscripció relatives als actes referits a l'article 37.1.b) en el termini màxim de set dies hàbils a comptar de la data en què es produeix l'acte que s'ha de registrar.
2. Les entitats han de presentar les sol·licituds d'inscripció dels actes enumerats a l'article 37.1.a) que disposen d'una autorització prèvia immediatament després d'haver formalitzat la documentació necessària.

Article 41. Documentació que cal adjuntar a les sol·licituds

Les entitats han d'adjuntar a les sol·licituds la documentació que posa en relleu l'adequació a la legislació vigent dels actes per als quals se sol·licita l'autorització/inscripció en virtut de la qual no poden quedar afectades negativament, d'una manera significativa, les garanties tècniques, econòmiques o professionals de l'entitat.

Article 42. Informació complementària

L'INAF pot sol·licitar a les entitats la informació complementària que considera convenient o oportuna en relació amb l'acte objecte d'autorització o d'inscripció.

Article 43. Termini de resolució i notificació

L'INAF ha de resoldre i notificar les sol·licituds d'autorització i les d'inscripció en el termini màxim de trenta dies hàbils a comptar de la data de presentació de les sol·licituds o, si escau, de la data de lliurament de la informació complementària, a més d'informar de les vies de recurs existents.

Article 44. Denegació

L'INAF denega l'autorització i la inscripció si de l'examen de la documentació se'n dedueix que l'acte que es vol autoritzar/inscriure no s'ajusta a la legislació vigent o pot afectar negativament d'una manera significativa els elements que constitueixen garanties tècniques, econòmiques o professionals de l'entitat.

Article 45. Recurs

Les entitats poden interposar un recurs d'alçada davant el Govern contra les resolucions de l'INAF en el termini de tretze dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.

Article 46. Unicitat dels tràmits administratius

1. Quan les sol·licituds d'autorització i/o inscripció dels actes referits a l'article 37 s'han de presentar, en aplicació de la legislació vigent, al Ministeri de Finances i/o d'Economia, aquests ministeris han de trametre, en el termini màxim d'un mes, tota la documentació a l'INAF per tal que l'INAF els pugui inscriure en els registres corresponents.
2. En els casos mencionats en el paràgraf anterior, les entitats afectades han d'adjuntar a les sol·licituds la documentació oportuna perquè pugui ser tramesa a l'INAF.

Títol IV. Definicions

Capítol únic. Definicions

Article 47. Honorabilitat empresarial i professional

Als efectes d'aquesta Llei, es considera que són persones de reconeguda honorabilitat empresarial i professional les que gaudeixen d'una bona reputació personal i professional, les persones la imatge pública de les quals correspon a la de bones administradores i, d'una manera específica, les que: no tenen antecedents penals per delictes dolosos de falsedat, d'infidelitat en la custòdia de documents, de violació

de secrets, de malversació de cabals públics, de descobriment i revelació de secrets o per delictes contra el patrimoni; no tenen antecedents penals per altres delictes dolosos; no estan ni han estat inhabilitades per exercir càrrecs públics o d'administració o direcció en entitats del sistema financer; no han estat declarades fallides o en situació d'arranjament judicial, i si ho han estat, han estat judicialment rehabilitades.

Article 48. Direcció General

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per “membres de la Direcció General” els que tenen un càrrec de director o sotsdirector general i els que formen part de l'òrgan superior de direcció de l'entitat.

Article 49. Experiència professional adequada

Als efectes d'aquesta Llei, es considera que gaudeixen d'experiència professional adequada les persones que han exercit, amb normalitat, durant un termini superior a tres anys, funcions d'alta administració, direcció o control d'entitats bancàries, o funcions de responsabilitat similar en altres entitats, públiques o privades.

Article 50. Recursos propis

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per “recursos propis” els que estan referits en l'article 3 de la Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres.

Article 51. Comptes anuals

Als efectes d'aquesta Llei, els comptes anuals inclouen els documents previstos a l'article 16 de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, i qualsevol altra informació financera complementària l'exigència de la qual està legalment establerta. En particular, es considera “informació financera complementària” la informació que requereix la normativa comptable especial per a les entitats operatives del sistema financer.

Article 52. Vincles amb altres entitats

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per “vincles amb altres entitats operatives del sistema financer nacional o estranger” els acords de les entitats operatives del sistema financer andorrà amb altres entitats operatives del sistema financer que aporten els coneixements financers i tecnològics o que participen en la gestió o que es comprometen a aportar suport econòmic en el cas de dificultats financeres o que tenen una incidència significativa en les garanties tècniques, econòmiques i professionals de l'entitat operativa del sistema financer.

Article 53. Participacions qualificades

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per “participació qualificada” la que arriba, de forma directa o indirecta, a un 10 per 100 o més del capital o dels drets de vot en l'entitat participada. També té la consideració de “participació qualificada” la que, sense arribar al percentatge assenyalat, permet exercir una influència notable en l'entitat.

Disposició addicional primera

El ministeri titular de finances, en relació amb l'article 34, relatiu als comptes anuals, ha d'establir la normativa comptable especial per a les entitats operatives del sistema financer i ha de determinar les normes subsidiàries inherents a la seva aplicació i al seu desenvolupament. El ministeri titular de finances pot delegar aquesta facultat a l'INAF.

Disposició addicional segona

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer, del 19 de desembre de 1996:

1. L'article 1 de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer queda redactat de la manera següent:

“El conjunt del sistema financer andorrà el componen:

- Les entitats operatives del sistema financer: entitats bancàries, entitats financeres -no bancàries- de crèdit especialitzat, entitats financeres d'inversió i societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva.
- Les associacions professionals del sector financer.
- L'autoritat del sistema financer andorrà.”.

2. La denominació del capítol segon de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer queda redactada de la manera següent:

“Capítol segon. *Entitats operatives del sistema financer*”.

Disposició addicional tercera

Per al còmput del termini esmentat a l'article 35.3 es tenen en compte els exercicis posteriors al de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei per a les entitats financeres -no bancàries- de crèdit especialitzat, per a les entitats financeres d'inversió i per a les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva. Pel que fa al còmput de les entitats bancàries, va iniciar-se amb l'adopció de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer.

Disposició addicional quarta

Mentre no s'aprovi la Llei de règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer no es poden crear, ni constituir ni establir noves entitats operatives del sistema financer.

Disposició addicional cinquena

1. Les normes d'aquesta disposició s'apliquen a les operacions financeres que es realitzen en el marc d'un acord de compensació contractual, o en relació amb el mateix acord, sempre que hi concorrin els requisits següents:

- a) Que almenys una de les parts de l'acord sigui una entitat operativa del sistema financer, un OIC de dret andorrà o una entitat no resident autoritzada per dur a terme les activitats reservades a la legislació andorrana a les entitats referides.
- b) Que l'acord estableixi la creació d'una única obligació jurídica que abasti totes les operacions financeres esmentades incloses en el mateix acord en virtut del qual, en cas de venciment anticipat, les parts només tinguin dret a exigir-se el saldo net del producte de la liquidació de les operacions. El saldo net s'ha de calcular segons s'estableix a l'acord de compensació contractual o als acords que tinguin relació amb aquest acord.

2. Als efectes d'aquesta disposició es consideren "operacions financeres" les següents:

- a) Les realitzades sobre valors i instruments financers.
- b) Les operacions dobles o amb pacte de recompra i, en general, les cessions temporals d'actius.
- c) Els préstecs de valors.
- d) Les garanties i les cessions en garantia o altres operacions amb finalitat directa o indirecta de garantia vinculades al mateix acord de compensació contractual que té per objecte deute públic, altres valors negociables, instruments financers o efectiu.

L'execució eventual de les operacions contingudes al paràgraf d) es porta a terme en la forma prevista en l'acord de compensació contractual o en els acords que hi tenen relació.

Així mateix, aquests acords de garantia financera no es veuen limitats, restringits ni afectats en qualsevol forma per l'obertura d'un procediment de fallida, suspensió de pagaments, liquidació, administració o intervenció, i poden executar-se, immediatament, de forma separada, d'acord amb els pactes entre les parts. Així mateix, l'inici d'un procediment de fallida, suspensió de pagaments, liquidació, administració o intervenció no pot ser causa per declarar nuls o rescindir un acord de garantia financera o l'aportació mateixa d'una garantia, si

l'inici del procediment és posterior a la formalització de l'acord de garantia o a l'aportació de la garantia.

Les operacions financeres a què es refereix aquest apartat són vàlides i eficaces davant de tercers, qualsevol que sigui la llei que les regeix, sense més requisits que la seva formalització documental privada i el lliurament, la transmissió o l'anotació registral dels valors, segons escaigui, i el dipòsit o la transferència de l'efectiu.

3. La declaració del venciment anticipat, de la resolució, de la terminació, de l'execució o de l'efecte equivalent de les operacions financeres definides als apartats anteriors realitzades en el marc d'un acord de compensació contractual o en relació amb el mateix acord no pot veure's limitada, restringida o afectada de cap forma per una declaració o sol·licitud de fallida, suspensió de pagaments, liquidació, administració o intervenció que afecti qualsevol de les parts de l'acord esmentat, les seves filials o sucursals.

En el supòsit que una de les parts de l'acord de compensació contractual es trobi en una de les situacions concursals previstes al paràgraf anterior, s'ha d'incloure com a crèdit o deute de la part immersa en aquestes situacions, exclusivament l'import net de les operacions financeres emparades en l'acord, calculat conforme a les regles establertes al mateix acord o als acords que hi tinguin relació.

4. Les operacions financeres o l'acord de compensació contractual que les regula no poden ser impugnades o anul·lades a l'empara del que disposen els articles 26 a 31 del Decret de suspensió de pagaments i fallida, del 4 d'octubre de 1969, excepte si es demostra frau a la contractació.

Disposició transitòria primera

Les entitats financeres d'inversió, les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva, les entitats financeres -no bancàries- de crèdit especialitzat i les entitats bancàries que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin degudament autoritzades han d'adaptar-se a les seves disposicions en el termini d'un any.

Disposició transitòria segona

Mentre el ministeri titular de finances no aprovi la normativa comptable especial per a les entitats operatives del sistema financer adaptada a la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, exercint la potestat prevista a la disposició addicional primera, continua sent aplicable el vigent Pla comptable del sistema financer, del 27 d'octubre de 1999.

Disposició derogatòria primera

Queden derogades la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, del 30 de juny de 1998, i la Llei de regulació del capital social mínim de les entitats bancàries de dret andorrà, del 30 de juny de 1998.

Disposició derogatòria segona

Queda derogada qualsevol disposició de rang igual o inferior que s'oposi al que s'estableix en aquesta Llei.

Disposició final primera

S'autoritza el Govern per establir el contingut i els requisits dels procediments, els registres i les mesures establerts als articles 14 a 23 d'aquesta Llei. El Govern pot delegar aquesta facultat a l'INAF.

Disposició final segona

S'autoritza el Govern per establir mesures que, tenint en compte la naturalesa dels serveis d'inversió i dels instruments financers prestats i el caràcter professional o minorista dels clients, garanteixin la protecció dels inversors i que les entitats financeres d'inversió compleixin les obligacions previstes en els articles 24 a 33. Aquesta facultat es pot delegar a l'INAF.

Disposició final tercera

Aquesta Llei entra en vigor el mateix dia de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.1 Preguntes

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 11 de desembre del 2009, ha examinat la pregunta amb resposta escrita del Govern presentada pel M. I. Sr. Jaume Serra Serra, conseller general del Grup Parlamentari Reformista, per escrit de data 9 de desembre del 2009, relativa als **complements de responsabilitat**, i d'acord amb els articles 18 i 129 del Reglament del Consell General ha acordat admetre-la a tràmit i ordenar la seva publicació, (Reg. Núm. 1143).

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 11 de desembre del 2009

Esteve López Montanya
Subsíndic General

A la Sindicatura

En la sessió de preguntes que es va efectuar el passat 15 d'octubre el M. I. Sr. Cap de Govern no va poder respondre a una pregunta que vaig efectuar en relació als complements de responsabilitat.

En aquest sentit, el sotasignat, conseller general del Grup Parlamentari Reformista, m'adrego a V. M. I. S. per a formular al Govern, d'acord amb el que disposa l'article 129 del Reglament del Consell General, la pregunta que tot seguit s'exposarà, per tal que sigui resposta per escrit.

Preguntes

Pensa el M. I. Govern establir complements de responsabilitat?

Ha efectuat el M. I. Govern i ministeri per ministeri una mena d'inventari de situació individualitzada, funcionari per funcionari per establir quines persones podran rebre aquests complements de responsabilitat?

Quins són els criteris de justícia a què es referia el M. I. Sr. Cap de Govern en la sessió parlamentària del 15 d'octubre per renovar els complements de responsabilitat?

A Casa de la Vall, 9 de desembre del 2009

Jaume Serra Serra
Conseller general GP Reformista

4.4.2 Respostes escrites

Edicte

El subsíndic general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Amadeu Rossell Tarradellas, conseller general del Grup Parlamentari Reformista, relativa al **nombre d'assessors i càrrecs de relació especial que presten els seus serveis als diferents ministeris del Govern**, publicada en el Butlletí del Consell General núm. 32/2009, de data 27 d'octubre.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 9 de desembre del 2009

Esteve López Montanya
Subsíndic General

Molt Il·lustre Senyor,

En compliment de l'article 129 del Reglament del Consell General, em plau respondre a la pregunta

(registre núm. 945) relativa al nombre d'assessors i càrrecs de relació especial que presten els seus serveis als diferents ministeris de Govern, formulada pel M. I. Sr. Amadeu Rossell Tarradellas, conseller general del Grup Parlamentari Reformista.

Actualment, el Govern té tres assessors, dos dels quals estan adscrits al Ministeri de Salut, Benestar i Treball, concretament a Salut, i una tercera persona, al Ministeri d'Ordenament Territorial, Medi Ambient i Agricultura, concretament a Medi Ambient.

Les competències, funcions i salaris a Salut són, per a una persona, que rep una mensualitat de 1.248 euros, dissenyar una nova organització de l'atenció primària al país i, en base a les prioritats de salut, posar en pràctica primers projectes; i per a la segona persona, que rep una mensualitat de 2.275 euros, mesurar els impactes socioeconòmics de la nova Llei de la seguretat social i realitzar un estudi de consum de la despesa sanitària.

La persona assessora de Medi Ambient, que rep un salari mensual de 2.500 euros, fa el seguiment d'adhesió als convenis, n'elabora els informes i du a terme la comunicació interna i externa corresponent.

Pel que fa al conjunt de personal de relació especial, es comptabilitzen quinze professionals, que es desglossen en el quadre annex, on es detalla també el seu salari mensual:

Cap de Premsa	3.750,00 €
Relació especial adscrit a Comunicació	2.770,00 €
Coordinadora de Polítiques de Joventut	2.500,00 €
Responsable de Pressupost i Patrimoni	4.500,00 €
Secretària ministre d'Economia	2.270,00 €
Relació especial adscrita al ministre d'Economia i Finances	4.500,00 €
Secretària ministre de Finances	2.270,00 €
Secretària ministre d'Ordenament Territorial, Medi Ambient i Agricultura	2.270,00 €
Secretària ministre d'Ordenament Territorial, Medi Ambient i Agricultura	2.270,00 €
Coordinador de la Societat d'engreix i comercialització de bestiar del país i supervisió de l'escorxador nacional	3.974,02 €

Secretària ministra d'Educació i Cultura	2.270,00 €
Director Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior	1.500,00 €
Secretària ministra de Salut, Benestar i Treball	2.270,00 €
Responsable de Benestar	4.500,00 €
Secretària ministre d'Interior	2.270,00 €

Andorra la Vella, 7 de desembre del 2009

Jaume Bartumeu Cassany

Butlletí del Consell General

Dipòsit legal: And. 262/94
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €
Subscripcions: Tel. 877877